O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 3 март жума

Сотувда эркин нархда
№ 44 (2341)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Т.С.Бўтаёровни Ўзбекистон Республикасининг Қозоғистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлаш тўғрисида

Турдиқул Сувонович Бўтаёров Ўзбекистон Республикасининг Қозоғистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 1 март.

ТАФАККУР — ТАРАҚҚИЁТ МАШЪАЛИ

Инсон тафаккури азал-азалдан тараққиётнинг йўлини ёритган машъала бўлиб келди. Дунё ҳақидаги ибтидоий-мифологик тасаввурлар замонидан одамзот цивилизациянинг ҳозирги юксак чўққиларга кўтарилганлиги тафаккур туфайлидир. Жумладан, умуминсоният тараққиётида ўтмишда Ватанимиздан етишиб чиққан алломаларнинг хизматлари беқиёсдир.

Истиқлол йилларида, нафақат биз қадимги ва бой илмий-маънавий меросимизни тикладик. Балки миллий тафаккуримиз шон-шуҳратини амалий меҳнатимиз ва салоҳиятимиз билан қайтадан юзага чиқаришга муяссар бўлдик. Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов мустақиллик тафаккурининг куч-қудрати нималарга қодир эканлигини ўз фаолиятида ёрқин намойиш этди. Мана, шу улкан тафаккур соҳиби Ўзбекистоннинг мустақиллигини башорат қилди ва унинг асосларини яратди. Истиқлол йилларида эса Ватанимизнинг ўзига хос ва ўзига мос тараққиёт йўлини белгилаб берди. Биз бугун ана шу йўлдан ишонч билан олдинга одимламоқдамиз. Давлатимиз раҳбарининг юксак ақл-идроки туфайли ривожланишимизнинг машҳур беш тамойили дунёга келди. XXI аср бўсағасида эса янги минг йилликнинг дастлабки давридаги ривожланишимизнинг устувор йўналишларини асослади. Бу давр — ҳаётни эркинлаштириш даври, деб аталади. Бу босқичда ҳаёт ҳар жиҳатдан эркинлашади, ўтган йилларда бошланган иқтисодий ва демократик ислоҳотлар янада фаоллашади, демократик турмуш тарзимиз такомилга эришади.

Мамлакатимиз раҳбари республикамизнинг ҳозирги илм-фан намояндаларидан ҳам Ватан, халқ, мустақиллик тараққиёти учун фидойиларча ишлаш ва фикрлашни талаб қилмоқда. Бу даъватга илмий зиёлиларимиз ҳам амалий-самарали фаолият билан жавоб беришга интилмоқдалар. Масалан, олимларимизнинг Давлат тили мақомига эришган ўзбек тилининг мавқеини мустаҳкамлаш борасида қилаётган меҳнатлари диққатга сазовордир. Президентимизнинг бир гуруҳ тарихчи олимлар билан учрашув чоғидаги суҳбати тарих илмининг ривожига кучли таъсир кўрсатди. Бугун тарихий ўтмишимиз тўғрисида янги тафаккурли тадқиқотларга эгамиз. Мактаблар, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари янги тарих дарсликлари билан таъминланди. Адабиёт, маърифат бойликлари, миллий фалсафа асослари қайтадан ўрганилиб, қувонарли тадқиқотлар яратилмоқда. Ҳуқуқшунос олимларимиз эса навқирон давлатимизнинг янги қонунчилигини ишлаб чиқишга ўз ҳиссаларини қўшаётирлар. Аниқ ва табиий фанларда ҳам ривожланиш сезиляпти. Иқтисодиёт, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга қаратилган амалий-илмий ишланмалар бирин-кетин пайдо бўлмоқда.

Хуллас, илм-фан намояндаларининг мустақил тараққиётимизни мустаҳкамлашга қаратилган хизматлари, эришган самаралари оз эмас. Бироқ шу билан бирга, уларнинг олдида турган вазифа ва муаммолар янада кўпроқ ва янада масъулиятлироқдир.

Президентимиз 1994-1995 йиллар Фанлар академиясида қилган маърузаларида энг муҳим вазифалардан бири сифатида фундаментал фанларни ривожлантириш масаласини қўйган эди. Бу даъват ҳамон ўз долзарблигини йўқотмай келаяпти. Ўзбекистон фанининг халқаро шон-шуҳратини таъминлайдиган улкан фундаментал -назарий ғояларни илгари суриш соҳасида сусткашлик борлиги сир эмас. Биз иқтисодиётни, мамлакат ишлаб чиқаришини жаҳоннинг илғор андозалари даражасига кўтариш учун ҳозирги кунда чет эл техникаси, технологияси ютуқларини, хориждаги деҳқончилик навларини мамлакатимизга олиб келаяпмиз. Бу — тарихий зарурият. Бироқ ўз олимларимиз ҳам мамлакатнинг қаддини кўтарадиган, жаҳонга намойиш этишга муносиб техник ихтироларни, технологик янгиликларни, деҳқончиликнинг маҳаллий тупроқ-иқлим шароитига мос, касалликларга чидамли, серҳосил навларини яратишга дадил киришишлари керак. Еримизни ардоқлаш, унумдорлигини ошириш, ишдан чиққан ерларнинг сифатини яхшилаш — долзарб вазифа. Лекин бу фақат деҳқонларнинг, тегишли ташкилотларнинггина вазифаси бўлиб қолмай, бу соҳада, айниқса, олимларимиз фаол бўлишлари керак.

Илмий зиёлиларимизнинг фаоллиги, тараққиёт эҳтиёжларига зийраклик билан қарашлари яна айрим бир масалаларда талаб қилинмоқда. Президентимиз бир неча маърузаларида Германия, Япония, Жанубий Корея каби бир вақтлар оғир шароитларни, ҳатто инқирозларни бошидан кечирган, бироқ қисқа вақт ичида энг ривожланган давлатлар қаторига кирган мамлакатларни ибрат тарзида эсладилар. Хўш, бу давлатларнинг жадал ривожланиши сабаблари нимада? Агар олимларимиз бу масалани илмий таҳлил этиб берсалар, бундай таҳлилларнинг тараққиётимизда ўз ўрни бўлар эди. Ёки Юртбошимиз тупроқ-иқлим шароити бир хил, ёнма-ён қўшни Андижон ва Фарғона вилоятларининг тубдан фарқ қиладиган аҳволига кўпчиликнинг, жумладан, олимларимизнинг диққатини қаратди. Чиндан ҳам, бу муаммо малакали илмий таҳлилларга эҳтиёж сезиб турибди.

Бугунги қизғин тараққиёт илмий зиёлиларимизнинг ўз ишхоналарида қамалиб ўтириб қолмай, халқ орасига чиқиш, илмий-маърифатпарварлик йўналишидаги кенг тарғибот-ташвиқот ишларини олиб боришларини ҳам маънавий заруриятга айлантирмоқда. Бу соҳада эса қилинадиган ишлар кўп. Ҳозирги мустақил тараққиётнинг олий қадрият эканлиги нимада, майда қийинчиликларга берилиб, энг муҳим бойлик — Ватаннинг ҳурлигини мустаҳкамлаш зарурияти унутилмаяптими, диний эътиқодлар эркинлигига йўл очилган даврда бу имкониятлар жойларда тўғри тушунилаяптими, айрим ёшларнинг қарашларида нега жаҳолатга, диний ақидапарастликка берилиш ҳоллари содир бўлмоқда, нега жойларда янги қонунлар мажмуасини жорий этиш қийинчилик билан кечмоқда, демократик ва иқтисодий ислоҳотларнинг моҳиятини ҳамма англаб етяптими, нега давлат ва жамиятни эркинлаштириш керак, деган ҳаёт-мамот масалалари бўйича кенг халқ билан бевосита мулоқотлар ўтказиш олимларимиз зиммасидаги вазифадир. Бу борада, айниқса, янги вужудга келган Маънавият ва маърифат маркази, маърифатпарварлар, файласуфлар уюшмалари куч-ғайрат кўрсатишлари керак.

2000 йил Соғлом авлод йили деб эълон қилинди. Яқинда Оқсарой қароргоҳида шу масалага бағишланган мажлисда Юртбошимиз бу вазифани қуруқ гап ва ташвиқотлар билан амалга ошириб бўлмаслигини, одамларнинг тафаккурида соғлом турмуш тарзи ҳақидаги тушунчани шакллантириш, айниқса, ёшларнинг тиббий маданиятини ривожлантириш масалаларига эътиборни қаратдилар. Ҳа, бу соҳада тарғибот олиб бориш учун қуруқ гапларнинг ўзи етарли эмас, балки махсус малака, тажриба билим талаб қилинади. Бундай билим, тажриба, малака эса, тиббиётшунос олимларимизда етарли. Уларнинг ана шу имкониятлари давримизнинг бу муҳим орзу-мақсадини рўёбга чиқаришда самарали иш бериш мумкин. Жумладан, шу соҳадаги олимларимиз соғлом авлод тарбияси, тиббий маданият муаммоларига доир оммабоп, кенг тарқаладиган кичик илмий-маърифий рисолалар устида ишлашлари, тегишли нашриётлар эса уларни катта нусхаларда тарқатишлари мумкин-ку? Бундай китоблар халққа керак ва улар тез тарқалади.

Сўнгги йилларда Президентимиз миллий ғоя, миллий мафкура концепциясини ишлаб чиқишга жиддий киришиш масаласини қатъият билан қўймоқдалар. Бу масала бўйича айрим олимларимиз матбуотда, телевидение ва радиода чиқишлар қилиб турибди. Саноқли рисолалар ҳам нашр этилди. Бироқ улар етарли эмас. Бу муаммо олимларимиз томонидан кенг кўламда қўйилиши, бу борада илғор ривожланган давлатларнинг тажрибаларини ўрганиш ва халққа таништириш, турли мафкураларнинг тарихи ва тақдирини таҳлил этиш, мустақиллик мафкурамизнинг миллий ва умуминсоний асосларини кенгайтириш борасида изланишлар, тадқиқотлар олиб бориш — давр талабидир.

Хуллас, юқоридаги мулоҳазалар ва ниятларни олимларимиз ўзларига бир истак, халқимизнинг маънавий буюртмаси деб қабул қилишларини хоҳлар эдик. Уларнинг тафаккури, сўзнинг юксак маъносида, тараққиёт машъаласига айланишига тилакдошмиз.

М. САФАРОВ

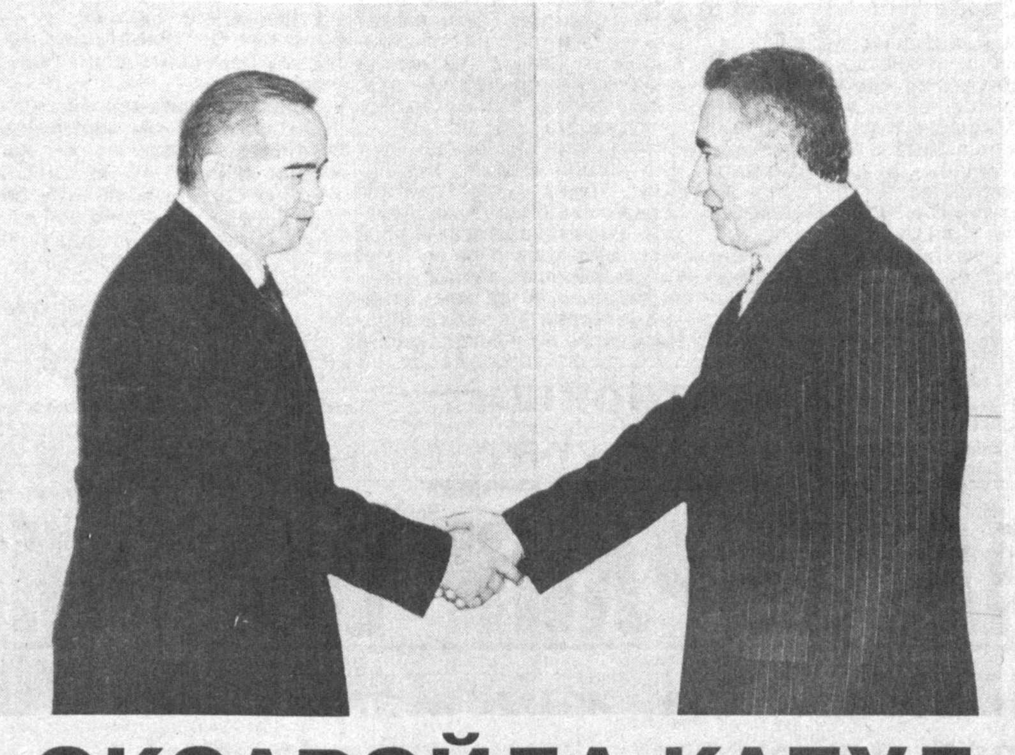

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

2 март куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Оқсарой қароргоҳида Марказий Осиё халқлари маданияти ассамблеяси президенти, таниқли ёзувчи Чингиз Айтматовни қабул қилди.

Қабул чоғида минтақа халқлари ўртасидаги дўстлик ҳамда маданий алоқаларни янада ривожлантириш, асрлар давомида шаклланиб келган яқин қўшничилик, биродарлик анъаналарини асраб-авайлаш, минтақа тинчлиги ва осойишталигини сақлашда маданият ва санъат арбобларининг ўрни ҳақида сўз борди.

(ЎзА)

СУРАТДА: қабул пайти.
А. ТЎРАЕВ олган сурат.

ПРЕЗИДЕНТГА МАКТУБ

Ассалому алайкум муҳтарам Президент! Авваламбор, Сизни халқимиз ишончини қозониб, Ўзбекистон Президентлигига қайта сайланганингиз муносабати билан оила-аъзоларимиз, фарзандларим номидан табриклайман.

Менинг онам — Раҳимахон ая Абдуллаева 10 йилдан буён касал эдилар. Менинг ёрдам сўраб Сизга, Президент девонига ёзган мактубим туфайли онамни касалхонага жойлаштириб, операция қилишди. Онамиз бағримизга қайтиб яна қаторимиз тўлди. Ҳозир аҳволлари яхши. Сизнинг катта эътиборингиз туфайли менинг онамга ўхшаган кўплаб муштипар оналарга ёрдам бериб келиняпти.

У киши етмиш беш ёшга кирдилар. Шу ўтган умрлари давомида 5 нафар қизни оқ ювиб, оқ тараб вояга етказдилар. Бугун онажонимизнинг 40 нафар неваралари, 20 нафар чеваралари, 10 нафар невара куёвлари, 6 нафар невара келинлари бор. Афсуски, онамнинг ўғиллари йўқ эди. Бугун эса «Бошимизда соябон, дардимизга дармон ўғлим», дея Сизнинг ҳаққингизга эрта-ю кеч дуо қиладилар.

Ўғлим Ойбек ҳам мустақил Ўзбекистонимиз учун жонини фидо қиладиган фарзандингиз бўлсин деб доим ният қиламан. Унинг орзулари беқиёс. «Аяжон, мен армияга бораман, чегарачи бўламан. Худо хоҳласа Президентимизни, юртимизни қўриқлайман», — дейди, фахр билан. Менинг ўғлим Сизга ўхшаган чин инсон, мард ўғлон бўлишини Оллоҳдан сўрайман.

Онам бизга «Болаларим, ҳозирги қийинчилик ўтиб кетади. Мамлакатимиз ҳам гўё янги бир оила. Ёш, янги оила аввал девор кўтаради, уй солади, сўнгра эса дарвоза қуради, деганларидек, ҳаммаси бирин-кетин бино бўлаверади. Биз аёллар ёшимиз шунчага чиқиб, оналарни бунчалик бошига кўтарган, аёлларни шунчалик иззат қилган раҳбарни кўрмаганмиз», дея доимо насиҳат қиладилар.

Онажонимнинг дуолари ҳамиша «Юртбошимиз омон бўлсин, юртимиз тинч, дастурхонимиз тўкин бўлсин!» — дея бошланади.

Муҳтарам Ислом Каримов!
Сизга онам ва ўғлим номидан мактуб ёздим.
Сизни Оллоҳ ўз паноҳида асрасин!

Мавлуда АБДУЛЛАЕВА,
Пахтаобод шаҳри.

КЕНГАШ МАЖЛИСИ

Вазирлар Маҳкамасида Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг мажлиси бўлди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, мазкур кенгаш раиси Ў.Султонов бошқарди.

Мажлисда кенгашнинг ўтган йилги иш якунлари ва Президент Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида, шунингдек, Олий Мажлиснинг биринчи сессиясида ва Идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлисидаги маърузаларидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинди.

Мажлисда кенгаш томонидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида 1999 йилда текширишлар сони аввалгига нисбатан 27 фоизга қисқарганлиги қайд этилди. Уларнинг тўртдан уч қисми комплекс текширишлар доирасида ўтказилган. Кенгаш рухсатисиз ўтказилган режадан ташқари текширишларнинг ўтган йилга нисбатан 10 марта камайганлиги назорат органларининг ҳукумат қарорларини бажаришдаги масъулияти ошганлигини кўрсатади.

Айни пайтда назорат мақсадида ўтказиладиган турли текширишлар сони секин камаймоқда. 30 мингга яқин шундай текширишлар тегишли рухсатсиз амалга оширилган. Бундай тартиббузарликларнинг аксарияти ёнғиндан сақлаш ва санитария органлари ҳиссасига тўғри келади.

Ўтган йили Республика кенгаши ва тегишли назорат органлари томонидан текширишларни тартибга солишга доир қонун талабларини бузганлиги учун 65 нафар мансабдор шахс маъмурий жавобгарликка тортилган, 120 нафар мансабдор шахсга нисбатан интизомий жазо чоралари қўлланган. Назорат органларининг уч нафар ходими эгаллаб турган лавозимидан озод этилган.

Мажлисда турли текшириш органларининг корхоналар фаолиятига асоссиз аралашувига чек қўйиш борасидаги ишларни кучайтириш, бундай ҳолларни қонунни қўпол равишда бузиш деб баҳолаш, хўжалик субъектлари фаолиятига қонунга хилоф равишда аралашиш фактларини оммавий ахборот воситаларида кенг ёритиш лозимлиги қайд этилди.

Кенгаш мажлисида текширишлар сонини кескин қисқартириш, текширишларни тартибга солиш соҳасидаги қонун ҳужжатлари ижроси мониторинги бўйича идоравий ички гуруҳларини ташкил этиш, оммавий ахборот воситаларида хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текшириш жадвалини эълон қилиш, ўтказилган аттестациялар натижалари бўйича текширишларда иштирок этувчи мансабдор шахслар сонини қисқартириш кўзда тутилган тадбирлар режаси тасдиқланди.

Шунингдек, мажлисда кенгашнинг Қашқадарё вилоятидаги ҳудудий комиссияси фаолияти ва "Ишонч телефони" хизмати иш натижалари муҳокама қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси — Назорат инспекцияси раҳбари Ғ.Барноев иштирок этди.

(ЎзА)

Жиззахда қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш масалаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда туман ва шаҳар ҳокимлари, жамоа, деҳқон ва фермер хўжаликлари раҳбарлари, жамоатчилик ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Б.Ҳамидов тадбирни очар экан, мазкур очиқ ва ошкора мулоқот чоғида 2000 йилда иқтисодиётнинг барча жабҳаларини эркинлаштириш, қишлоқда ширкат, деҳқон ва фермер хўжаликларини ташкил этиш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш, бу ишга тўғаноқ бўлаётган тўсиқларни олиб ташлаш юзасидан фикр-мулоҳаза юритишни таклиф этди. Суҳбат ростдан ҳам очиқ-ошкора, баҳс-мунозараларга бой бўлди.

Республика вазирлик ва идораларининг раҳбарлари кўтарилган барча саволларга жавоб қайтарди. Талай муаммолар шу жойнинг ўзида ҳал этилди.

Йўлчи ЖЎРА,
ЎзА мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси ташаббуси билан «Ижтимоий ҳаёт, тараққиёт ва қонун» мавзусида баҳс-мунораза бўлиб ўтди. Унда Олий Мажлис қўмиталарининг раислари, партиялар фракцияларининг вакиллари, тегишли вазирлик ва идоралар, нодавлат ташкилотлар ҳамда оммавий ахборот воситаларидан вакиллар иштирок этишди.

Мустақиллик шарофати билан мамлакатимизда фуқароларнинг ижтимоий манфаатларини ҳимоя этиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Аҳолининг ижтимоий манфаатларини муҳофаза этишнинг мазмун ва моҳият жиҳатдан мукаммал тизими вужудга келди. Жумладан, кам таъминланган, боқувчисини йўқотган оилалар, етим-есирлар, ногиронлар ва шу каби ёрдамга муҳтож аҳоли қатламининг ижтимоий манфаатларини муҳофаза этишнинг ҳуқуқий асослари яратилди.

Ушбу масалаларга оид қатор дастурларнинг қабул қилиниши, ногиронларнинг ижтимоий ҳимоя қилинаётгани, пенсия таъминотининг тобора яхшиланиб бориши, турли хил меҳр-мурувват, саховат тадбирлари ўтказилаётгани диққатга сазовордир.

Айниқса, Соғлом авлод йилида бу тоифадаги аҳоли манфаатларини ижтимоий муҳофаза қилиб, оилада маънавий ва соғлом комил инсонни тарбиялаб вояга етказиш масалаларига янада катта аҳамият берилди.

Баҳс-мунозара иштирокчилари юқорида қайд этилган йўналишдаги масалаларни алоҳида қизиқиш билан муҳокама қилдилар. «Ватан тараққиёти» партияси фракцияси раҳбари Ахтам Турсунов, «Миллий тикланиш» партияси фракцияси раҳбари Иброҳим Ғофуров, «Фидокорлар» партияси фракцияси вакили Аҳмад Аъзам, меҳнат вазирининг биринчи ўринбосари Анвар Акбаров ва бошқалар мавжуд муаммоларни ўртага ташлашди, уларнинг ечими учун турли хил янги фикрлар, таклифлар киритишди. Баҳс-мунозарани олиб борган қўмита раиси Ойниса Мусурмонова иштирокчилар билдирган таклиф ва мулоҳазалар Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси томонидан яратиладиган янги қонунлар лойиҳасини тайёрлашда эътиборга олинишини таъкидлади.

Асқар ШОКИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА МАТБУОТ АНЖУМАНИ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг Қабуллар уйида ташқи ишлар вазири А. Комиловнинг Ўзбекистон Республикаси ва Қозоғистон Республикаси ўртасидаги чегарани делимитация ва демаркация қилиш масалаларига бағишланган республика ва чет эл оммавий ахборот воситалари вакиллари учун матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ташқи сиёсат маҳкамаси раҳбари ўз нутқини баъзи оммавий ахборот воситалари томонидан Ўзбекистон-Қозоғистон чегарасидаги вазият билан боғлиқ масалаларни, хусусан, чегарани делимитация қилиш бўйича бошланган музокаралардан дастак сифатида фойдаланилаётгани, «чегара баҳслари» деб номланаётган мавзуларга алоҳида урғу бериб, сунъий бўрттириб кўрсатиш ҳолларини баён этиш билан бошлади.

Шу муносабат билан А. Комилов Ўзбекистон ва Қозоғистон ўртасида ҳеч қачон ҳудудий баҳслар бўлмаганлигини таъкидлади ва уларнинг келажакда ҳам содир бўлмаслигига умид билдирди.

Бугунги кунда мамлакатларимиз ўртасида чегарани делимитация, сўнгра демаркация қилинадиган жараённи жадаллаштириш, шунингдек, икки давлат ўртасида чегара хавфсизлигини мустаҳкамлаш чоралари тўғрисида гап бормоқда.

Иккала томонлар яқинда Тошкентда бўлиб ўтган делимитация бўйича музокараларнинг биринчи босқичи давомида давлат чегараларини расмийлаштиришнинг ҳуқуқий асослари юзасидан ҳамжиҳатликка эришишди.

Ташқи ишлар вазирининг айтишича, мазкур масалалар бўйича музокаралар ва маслаҳатлашувлар бундан буён ҳам умумий қабул қилинган халқаро амалиётга мувофиқ олиб борилади.

Матбуот анжуманида мамлакатимизнинг Ўзбекистон ва Қозоғистон ўртасидаги абадий дўстлик тўғрисидаги мавжуд битимга амал қилиши таъкидланди.

Айни пайтда Марказий Осиёнинг барча республикалари ўртасида турли экстремистик гуруҳлар ва марказлар томонидан чегараларнинг рамзийлигидан наркотик моддалар, қурол-яроғ транзити учун фойдаланишлари ва бошқа жиноий ишларини амалга оширишларининг олдини олиш бўйича биргаликдаги ишларни мувофиқлаштириш юзасидан маслаҳатлашувлар ўтказилмоқда.

Матбуот анжумани давомида Тожикистон, Қозоғистон ва Қирғизистон билан кўзланаётган «Фуқароларнинг ўзаро бориб-келишлари тўғрисида»ги битимни имзолаш бўйича музокаралар юзасидан тушунтириш берилди.

Матбуот анжуманида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Миллий хавфсизлик кенгаши котиби М. Раҳмонқулов иштирок этди.

Анжуманда ташқи ишлар вазири ва Миллий хавфсизлик кенгаши котиби журналистларнинг саволларига жавоб бердилар.

«Жаҳон» АА.

«Халқ сўзи» сўровномаси

МУҲРЛАНГАН ЛАҲЗАЛАР

Март ойининг илк кунларида мухбиримиз ҳамюртларимизга қуйидаги савол билан мурожаат қилди:
«2000 йилнинг дастлабки икки ойи, сизнингча, қайси жиҳатлари билан ёдингизда қолди?»

Абдубанно ХОЛМОНОВ, «Уйчинома» туман газетаси муҳаррири:

— Президентимизнинг йил якунларига бағишланган маърузалари кучли таассурот қолдирди. Юртбошимиз мамлакатдаги жамики раҳбарларга нима ҳақда ўйлаш, қандай таҳлил қилиш, қандай ишлаш бўйича чинакам намуна бўлдилар. Маърузада қўйилган вазифаларни кўнгилдагидек бажарсак, Ўзбекистонимиз янада илгари кетишига шубҳа йўқ.

Абдуқаҳҳор ТОШМУҲАМЕДОВ, «Чилангар-тижорат» фирмаси раҳбари:

— 2000 йилни ёзишга қўлимиз ўрганди. Тўрт йилда бир келадиган 29 февexpress февралвани фақат савоб ишларга бағишладим. Кеч бўлганда руҳим енгиллашди. Демак, савоб ҳақида фақат бир кун эмас, ҳамиша ўйлаш керак, деган хулосага бордим. Худо хоҳласа, бу йил тадбиркорлар йили бўлади.

Озод ХЎЖАЕВ, Ўзбекистон Кардиология илмий-тадқиқот институти профессори:

— Икки ой эмас, бутун йилимизга «Соғлом авлод» номи берилган. 25 феврал куни Президентимиз ўтказган йиғилишда соғлом авлод тақдири, менимча, бир йил учун эмас, балки миллатимиз келажаги учун тарихий бўлиб қолади.

Эргаш МИРЗАЕВ, Олий Мажлис депутати:

— Мен учун янги парламент ишида илк бор иштирок этиш ҳаётимда катта ҳодиса бўлди. Аслида йилнинг икки ойи мобайнида энг муҳим воқеа Президент сайлови деб ҳисоблайман.

Дилрабо РАЖАБОВА, уй бекаси:

— Мен учун алоҳида эсда қоладиган воқеа олдинда деб ўйлайман. Турмуш ўртоғим балиқ йилида туғилган. Наврўздан кейин балиқ йили бошланади. Орзуимиз — балиқ йилида фарзанд кўриш. Унинг соғ ва дуркун ўсишига астойдил ишонаман.

ТЕЛЕВИЗОРНИ ҚУЧОҚЛАГАН ТАДБИРКОР

Баъзан осмондаги қалин булутлар чок-чокидан сўкилиб кетади. Мовий осмон кўзни қамаштириб, дунёда баҳор борлигидан дарак беради...

Яқинда бўлиб ўтган Олий Мажлис сессиясидаги Президентимизнинг чиқишлари мамлакатимизнинг ҳар бир фуқаросига ана шундай ёруғ кун энтикишини, ёркин уфқлар ҳаяжонини ато этди десак, муболаға бўлмайди.

— Мен телевизорда Юртбошимизнинг тадбиркорлар ҳақида айтган сўзларини эшитиб ўтириб, тўлқинланиб кетганлигимдан бориб телевизорни қучоқлаб олдим, — дейди жиззахлик фермер Муҳиддин ака.

Одам бекордан-бекор тўлқинланмайди, ҳаяжонга тушмайди. Мен кўринишидан содда ва вазмин Муҳиддин аканинг бояги гапини эшитгач, қалбига қўл солдим.

— Агар бошимдан ўтганларни батафсил сўзлаб берсам, бир неча қалин китоб бўлади, — деди у бир зум сукутга чўмиб. — Отам урушга кетганларида онам қорнидаги тўрт ойлик фарзанд эканман. Отам қайтмадилар. Мен ҳаётда етимликнинг барча жабру ситамларини тортдим... Майли, бу ҳақда кейин гаплашамиз... Вояга етганимда дастлаб шундай бир орзуим бўлган: тақдир мени бир чол-кампирга дуч қилса (бу орзуимга сабаб — ёшлигимда эртак китобларда кўп ўқиганимдан)... Уларнинг бўй етган қизи бўлса... мен уни яхши кўриб қолсам... Худонинг қудрати, ушбу орзуим худди шу тарзда ушалди: ниҳоятда покиза, яхши оилага куёв бўлдим. Тўғрироғи ичкуёв... Ҳозир саккиз фарзанднинг отасиман. Умр ўтиб бормоқда. Кейин менда иккинчи орзу пайдо бўлди. Мен ерни яхши кўрардим. Ўз ерим, ўз мулким бўлса, хумордан чиқиб ишласам, дея орзу қиладиган бўлдим. Минг бор шукрки, эмин-эркин замонлар келиб, бу орзуимга ҳам эришдим. Ҳозир фермерман. Лекин фермерлик осон иш эмас экан. Унинг меҳнати-ку, майли, бола-чақа билан ёпишиб ишлайсан. Аммо энди бирон-бир режани амалга оширай деганингда қадам сайин турли расмиятчиликларга, сунъий тўсиқларга дуч келасан, хунобинг ошиб, юрагинг қон бўлиб кетади... Менинг учинчи орзуим — шундай бир кун келса-ю, тадбиркорнинг йўлидаги ғовлар улоқтириб ташланса, қани йяраб ишлайвер, омадингни берсин, деса...

Мен Юртбошимизнинг гапларини эшитарканман, учинчи орзуим ҳам амалга ошади энди, дея ич-ичимдан қувониб кетдим... Телевизорни қучоқлаб олганим шундан. Ахир, Президентимиз, дунё-дунё ташвишлари бор раҳбар, худди менинг хўжалигимдаги мавжуд қийинчиликларни назарда тутгандек гапирдиларда!..

Ҳа, Муҳиддин ака сингари бахтини меҳнатда кўрадиган тадбиркорларнинг ҳам елкасига офтоб тегади энди.

Муҳиддин Нуруллаев бугунги кунда Жиззах вилояти Жиззах тумани «Дилшод» фермер хўжалиги раҳбари. Ҳозир 30 гектар ерга эгалик қилади. Ўтган йили бу майдоннинг ярмига пахта экиб, 1 миллион 300 минг сўм соф даромад қилди. Қолганига буғдой ва полиз экинларини экди. Улардан ҳам кам бўлгани йўқ.

«О, қанийди яна 50 гектар сувли, 100 гектар лалми ерим бўлса, ҳаммасини эплардим!..» — дейди Муҳиддин ака.

Мен унинг шунча ерни гуллатиб-яшнатишига дилдан ишондим. Айни чоғда Жиззах туманидаги «Янги ҳаёт» жамоа хўжалигига қарашли майдонларнинг ана шундай миришкорларга берилмаётганлигига таажжубландим. Ердан давлат режасидаги ҳосилни эплаб ундиролмаяпсанми, уни дўндириб бажарадиганларга бер-да, дегинг келади, баъзи раҳбарларга қарата.

Муҳиддин ака бундан тўрт йил илгари фермер хўжалигини ташкил қилган пайтида чорвачилик билан ҳам шуғулланиш ниятида давлатдан 500 минг сўм қарз сўради... Лекин уни йиллаб кутиб, ололмади. Айни чоғда тиниб-тинчиб ўтиргани йўқ — ўз майдонига қарашли йўллар ёқасига 3 мингдан ортиқ қурилишбоп терак кўчатлари ўтқазди. Қозоғистондан электржувоз олиб келиб, ёғ чиқаришни йўлга қўйди. Паррандачилик билан шуғулланди. Қишлоқдаги аёлларга иш топиб бериб, гилам тўқишни ташкил қилди. Хуллас, Муҳиддин аканинг фермер хўжалиги бугунги кунда кўп тармоқли хўжаликка айланиб бормоқда. У туман бўйича ўтказилган «Ташаббус-98» танловида биринчи ўринни бежиз қўлга киритмади.

Муҳиддин ака болаларни яхши кўради. Шунинг учун ҳам қишлоғидаги «Шалола» номли болалар боғчасига ҳар тарафлама беминнат ёрдам бериб келади.

Мен тадбиркор эмасман, лекин ўзини ҳам, юртни ҳам бойитаман деганларнинг ишлари юришиб кетишига ишқибоз бир одамман. Шу боисдан Президентимизнинг бу борадаги муаммолардан гап очганларида мен ҳам тўлқинландим.

Ҳозир телевизорнинг қулоғини бурасангиз, бирон-бир ишбилармон ёки мулкдорнинг сиймосини кўрасиз. Улар, шубҳасиз, ўзларини қийнаб келаётган муаммолар ҳақида гапиришмоқда. Зеро, бугун уларга тўлиб-тошиб гапириш ҳуқуқи тегди.

Баҳорнинг илк кунларини кузатганмисиз? Одамлар меҳнатни ҳовлиларидаги, томорқалардаги хазонларни, хас-хашакларни йиғиштириб олишдан, уларни ёқиб ташлашдан бошлашади. Ҳаётда ҳам шундай, баъзан қор остида ётган муаммолар илиқ кунлар келиши билан дафъатан кўзга ташланиб қолади. Уларни йиғиштириб, супуриб-сидириб олинмаса ва ёндириб ташланмаса, ғашга тегаверади...

Шу боисдан ҳам тадбиркору ишбилармонлар бугун иш юритиш тизимидаги турли иллатлар, қоғозбозлигу таъмагирликлар ҳақида куюниб гапираётган бўлсалар мен сира ажабланмайман. Чунки улар бу иллатларни катта меҳнат тараддудига тушаётган деҳқондек хас-хашаклар каби йиғиб олиб, ёндириб ташламоқчилар. Ана, ундан кейин диллари равшан тортиши шубҳасиз.

Ана ундан кейин... Муҳиддин аканинг учинчи орзуси ҳам тўла-тўкис рўёбга чиқади.

Мирпўлат МИРЗО.

ҲУҚУҚИНГИЗНИ БИЛАСИЗМИ?

ҚОНУН — БАРЧАГА БАРОБАР

— Айрим жойларда бўш иш ўринлари бўла туриб, мурожаат қилган фуқаролардан яширишади. Бундай нотўғри маълумот берган шахсларга нисбатан ҳам жазо чоралари белгиланганми?

О. УСАНОВ,
Қўшработ тумани.

— Бўш иш жойлари (бўш лавозимлар)ни яшириш, шунингдек ишдан бўшатишлар тўғрисидаги маълумотларни ўз вақтида бермаслик, иш билан таъминлашга кўмаклашиш давлат жамғармасига ажратмаларни тўлашдан бўйин товлаш — мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

— Диний таълимотдан сабоқ беришнинг ҳам қонун-қоидаси бор. Ана шу қоидаларнинг бузилиши қандай оқибатларга олиб келади?

Б. ШОИМОВ,
Тошкент шаҳри.

— Махсус диний маълумоти бўлмай туриб ва диний бошқарманинг, марказнинг рухсатисиз диний таълимотдан сабоқ бериш, шунингдек хусусий тартибда диний таълимотдан сабоқ бериш — энг кам иш ҳақининг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Худди шундай ҳуқуқбузарлик маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этилган бўлса, энг кам иш ҳақининг уч бараваридан беш бараваригача миқдорда жарима солинади.

— Баъзи ҳолларда иш вақтидан ташқари ишлар, дам олиш ва байрам кунларида ишлашга тўғри келиб қолади. Булар учун ҳақ тўлашнинг тартиби қандай?

Р. МУРОДОВ,
Иштихон тумани.

— Бундай кунлардаги ишлар учун камида икки ҳисса миқдордаги ҳақ тўланади. Тўланадиган ҳақнинг аниқ миқдори жамоа шартномасида, агар у тузилмаган бўлса, — иш берувчи ёки ходимларнинг бошқа вакиллик органи билан келишилиб белгиланади.

Ушбу ишлар ходимнинг хоҳишига қараб бошқа дам олиш куни (отгул) бериш билан қопланиши ёки белгиланган иш вақтидан ташқари бажарилган иш соатларига тенг келадиган миқдорда дам олишга рухсат берилиши ҳам мумкин. Бошқа дам олиш куни берилган тақдирда, бундай ишлар учун камида бир ҳисса меҳнат ҳақи тўланади.

— Кўпгина кишилар бир неча касбда ва ўриндошлик асосида ишлашади. Уларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ тўғрисида маълумот берсангизлар?

Ҳ. ЭРГАШЕВ,
Пискент тумани.

— Бир неча касбда (лавозимда) ишлаганлик, хизмат кўрсатиш доираси кенгайганлиги, бажариладиган ишлар ҳажми ортганлиги, ўзининг асосий иши билан бир қаторда ишда вақтинча бўлмаган ходимларнинг вазифаларини бажарганлик учун, шунингдек ўриндошлик асосида иш бажарилганида (ходим ўзининг меҳнат шартномаси асосида бошқа ҳақ тўланадиган ишни бажарганда), ходимларнинг меҳнат ҳақи миқдори меҳнат шартномасининг тарафлари ўртасидаги келишувга биноан амалда бажарилган иш юзасидан белгиланади.

— Васиятномаларни ўзгартириш ва бекор қилиш тартиби қандайлиги тўғрисида тушунча берсангизлар.

К. РИЗАЕВ,
Самарқанд вилояти.

— Нотариуслар васиятномани бекор қилиш тўғрисида ариза олинган тақдирда, шунингдек, васиятномани бекор қилувчи ёки ўзгартирувчи янги васиятнома олинган тақдирда васиятноманинг нотариусда сақланаётган нусхасига ва нотариал ҳаракатларни рўйхатга олиш реестрига бу хусусда белги қўяди. Васиятномани бекор қилиш ҳақидаги аризага қўйилган имзо нотариал шаҳодатланиши лозим.

— Чет элда амал қилишга мўлжалланган ишончнома уни берган шахснинг розилигисиз бекор қилиниши мумкинми?

Н. РАВШАНОВ,
Челак тумани.

— Нотариус томонидан тасдиқланган, чет элда амал қилишга мўлжалланган, амал қилиш муддати кўрсатилмаган ишончномалар уларни берган шахс томонидан бекор қилингунга қадар ўз кучида қолади.

Эркин МАВЛОНОВ тайёрлади.

Эркинлаштириш — ҳаётий зарурат

МАНФААТДОРЛИК ОМИЛИ

иш унумини оширишда, жамоа аҳиллигини таъминлашда муҳим ўрин тутмоқда

Абдусаматни ҳар доимгидай бу сафар ҳам телефонда йўқлаб сўровчилар кўп бўлди. Уларга қисқа ва лўнда жавоб қайтарар экан, директорнинг кайфияти кўтарилди. Ўзларига берилган иқтисодий ёрдам учун турли ташкилотларнинг раҳбарлари кўпинча уни шундай йўқлаб, ҳол-аҳвол сўраб, миннатдорчилик изҳор этиб туришарди. Абдусамат телефон гўшагини жойига қўйиб, корхонанинг ўтган йилги молиявий хўжалик кўрсаткичларига оид маълумотга кўз югуртирди. Унда соғлиқни сақлаш муассасалари, ногиронлар, меҳрибонлик уйларига, мактаб, болалар боғчалари, шунингдек, бошқа хайрия мақсадлари учун ўтказиб берилган маблағ 2 миллион 950 минг сўмни ташкил этгани акс этиб турарди.

Шу пайт Абдусаматнинг хаёлини қабулига кириб келган ишчи йигит бўлди. У кечагина олган ўн бешинчи маоши учун директорга раҳмат айтиб, шундай жойда ишлаётганидан бутун оиласи, ота-онаси беҳад мамнун бўлаётганини билдирди. Абдусамат йигит билан дилдан гаплашиб, келажак режалари билан қизиқди.

— Ишлаган одам шундай барака топади, укам, — деди унинг елкасига қоқиб.

Аслида бундай воқеалар Фарғона дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш акциядорлик уюшмаси бош корхонаси директори, уюшма раисининг биринчи ўринбосари Абдусамат Мамажоновнинг ҳаётида тез-тез бўлиб туради. Каттаю кичик директорни ўзига яқин олиб тез-тез йўқлаб келади. Шу ерда ишлаб оиласига, рўзғорига қут-барака кираётганига шукрона айлаб, Абдусаматнинг ҳақига ҳам дуо қилишади.

Ҳозир не-не корхоналар «ўтириб», инқирозга учраган, ўз аравасини ўзи тортолмаётган бир пайтда Абдусамат Мамажонов директорлик қилаётган жамоанинг ўн учинчисидан ошириб, ўн бешинчи маошигача эга бўлаётганидан ҳайратга тушади одам. Рақамларга назар ташлайлик: биргина ўтган йили бу ерда иш ҳақига салкам 60 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Ишчи-хизматчиларни мукофотлашга 27 миллион 820 минг сўм, 13, 14, 15-ойлик иш ҳақи учун эса 14 миллион 105 минг сўм ажратилди. «Қозонда бори чўмичга чиқади» деганлари аслида шу-да. Бу кўрсаткичларнинг ҳаммасига директорнинг ишга оқилона ёндошиб, тадбиркорлик билан иш кўраётгани, корхонанинг меҳнат шароитларини яхшилаш, ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялашга алоҳида эътибор бераётгани боис эришилмоқда.

... 1993 йили корхонада бошлиқ алмашди. Тармоқ раҳбарлари жамоа фикрига таяниб, 1986 йилдан буён бу ерда турли вазифаларда ишлаб келаётган Абдусамат Мамажоновни директор этиб тайинлашди.

Вилоятда кўзга кўринган комбинатга бош бўлиш осон эмасди. Корхонанинг иқтисодий аҳволи қийинлашган, ташмачилик, ўғирлик авж олганди. Янги раҳбар ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан бир қаторда нохуш иллатлар йўлига ҳам кескин ғов қўйди. Эл ризқини туя қилаётганларнинг баҳридан ўтди. Жазосини берди. Соқчилик хизматининг 80 фоиз ходими талабга жавоб бермагани учун янгиланди.

Булар — масаланинг ташкилий жиҳатлари. Лекин, энг муҳими, ишчи-хизматчилар онгини, ишга бўлган муносабатини ўзгартиришдек мураккаб, аммо кўзга ташланмас муаммоларни ечиш ҳали олдинда эди. Тинимсиз меҳнат, тушунтиришлар аста-секин самара бера бошлади. Қатъий тартиб-интизом йўлга қўйилгач, корхонада муҳит бутунлай ўзгарди. Ҳалол меҳнат билан ишлаб топилган фойда эвазига жамоа аҳли муносиб рағбатлантирила бошлади. Моддий манфаатдорлик тобора ортиб бораётгани боис ишчи-хизматчилар сифатли ва унумли ишлашга эришмоқдалар. Натижада бош корхонада ишлаб чиқариш ҳажми тобора ўсиб бормоқда. Халқ истеъмол моллари тайёрлаш кўпаймоқда. Рентабеллик ортмоқда. Ўтган 1999 йилда сотилган маҳсулот солиштирма нархларда 2 миллиард 888 миллион 838 минг сўмни ташкил этди. Соф фойда эса 64 миллион сўмдан ортди.

Бош корхонада бўлиб, ишчан жамоанинг фаолияти билан танишсангиз, эришилаётган ютуқларга монанд теварак-атроф чиннидек топ-тоза этиб қўйилганлигидан қувонасиз. Майдонлар ва йўлаклар тартибга келтирилиб, унинг атрофларида гулзорлар ташкил этилган. Янги экилган ниҳоллар эса ҳадемай корхона чиройини янада очади.

Яна бир гап. Давр асосий тармоқдан ташқари қўшимча соҳаларни ривожлантиришни ҳам тақазо этмоқда. Айниқса, қишлоқ жойларидаги янги иш ўринларини ташкил этиш орқали ёшларни ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этишга алоҳида эътибор қаратилаяпти. Бу ерда ҳам қўшимча иш жойларини яратишга киришилганига анча бўлди. 1994 йилдан буён олиб борилган саъй-ҳаракатлар эвазига Фарғона шаҳрида 35 кишилик ўринга эга бўлаётган Туркиянинг «Экмосан» нон цехи вужудга келтирилди. Унинг ёнида кўп ўтмай, Германиянинг «Винклер» анжомлари ўрнатилган янги цех ишга туширилди. Тошлоқда, Болтакўлда ҳам шундай цехлар эл дастурхонига турли-туман нон маҳсулотлари етказиб бера бошлади. 1998 йили комбинатнинг Ёзёвон ва Қувасойда дон қабул қилувчи янги пунктлари очилди. Уларда эндиликда 150 нафардан зиёд қишлоқ ёшлари ишлаб, янги касбнинг фидойисига айланиб боришмоқда. Ўз навбатида замонавий, серунум ускуналарни моҳирлик билан ишлатишяпти. Бу эса уларга хорижникидан ҳеч қандай фарқ қилмайдиган мазали ва тўйимли нон маҳсулотлари тайёрлаш имконини бераяпти.

Аммо... Шундай ўзгаришларга йўл очган жамоада бўлганимизда бир муаммодан қаттиқ таажжубга тушдик. Кейинги бир йилда корхонани 11 ташкилот «элак»дан ўтказган. Текширишларга аввал бу ердаги элеваторда учинчи тоифали чилангар бўлиб ишлаган, ўз хоҳишига биноан аризаси билан бир йил олдин ишдан бўшаган Акбар Кургановнинг юқори ташкилотларга йўллаган аризаси бўлган. Келган текширувчиларнинг сўраб-суриштиришлари ишчи-хизматчиларнинг асабига тегди, уларнинг қанчадан-қанча қимматли вақтини олди. Хулоса эса битта эди: хат — уйдирма ва бўхтон гаплардан иборат. Қани энди янги текширувчилар бу билан кифояланиб қолишса. Улар ҳар гал тирноқ орасидан кир қидиргандек иш тутишарди. Охирида эса юқоридаги хулосага келишарди. Бундан безиган жамоа охири энг юқори ташкилотга мурожаатнома йўллади. Унга 560 киши имзо қўйди.

Шу бўйича келган комиссия ўтказган йиғилишда ягона қарорга келинди: келгусида уйдирма ва бўхтон гаплардан иборат, сохта имзолар қўйилган, раҳбарларни обрўсизлантирувчи аризаларнинг текширилишига чек қўйиш вилоят ҳокимлигидан сўралди. Аммо бирон-бир текширувчи бундай аризани ёзиб, жамоанинг оромини бузгани, кайфиятига нохуш таъсир этгани, корхонани обрўсизлантиргани учун Акбар Кургановга бирор чора кўриш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмади. Нега энди биз шикоятчининг ўзи кимлигига эътибор бермаймиз, шахсини ўрганмаймиз? Уни турли ёзишмаларни ёзишга маънавий ҳаққи борми-йўқми, бу билан ҳисоблашмаймиз. Эҳтимол косанинг тагида ним коса бордир. Беруний бобомиз айтганларидек «Билимсиз кишиларнинг кўнгли хурофотга (уйдирма, беҳуда, таги йўқ гапларга) мойил бўлади». Пайғамбаримизнинг ҳадисларидан бири (370-ҳадис)да эса ... гуноҳсиз пок одамларга ноҳақ бўхтон қилувчилар, мазкурларнинг ҳаммасига Аллоҳи Таолонинг ғазаби ёғилур». Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 139-моддасида туҳматчига қатор жазолар бериш кўрсатилган...

Энди эътибор беринг: биргина кейинги икки йилда Фарғона вилоятидаги «Қўқон дон маҳсулотлари» акциядорлик уюшмасида уч маротаба, «Бағдод дон маҳсулотлари»да 4 маротаба, Қувада 5 маротаба раҳбар ўзгарди. Бу корхонада эса бунга зарурат сезилгани йўқ. У ривожланиб, иқтисодий жиҳатдан кучаймоқда. Эҳтимол, бу ҳол кимларгадир ёқмаётгандир. Жамоанинг аҳиллигини, бир-бирини қўллаб-қувватлашини кўра олмаётгандир. Ўйлаймизки, тегишли ташкилотлар бу масалага ойдинлик киритишади.

Бугун ҳаёт тарзи бошқача. Ишлайман деган тадбиркор ва ишбилармонга барча шароитлар бор. Мамлакатимизда амалга оширилаётган эркинлаштириш сиёсати яхши ишларга яшил йўл очмоқда. Зеро, биз Юртбошимиз айтганидек, **«Тиним билмай, хотиржамликка берилмай доимо изланиш, изланиш ва яна изланиш, тадбиркорлик, ташаббускорлик, ишбилармонлик ҳисобидан яшашимиз керак».**

«Ўздонмаҳсулот» Давлат акционерлик корпорациясининг амалий ёрдами билан бу йил корхона тўлиқ таъмирдан чиқарилиб унга энг замонавий, юқори унумли технологик ускуналар олиб келиб ўрнатиш кўзда тутилган. Қолаверса, бош корхонанинг ўзида уруғчилик цехини ишга тушириб, айрим туманларга уларнинг иқлим шароитидан келиб чиққан ҳолда сара уруғ етказиб бериш устида ҳам иш олиб борилаяпти. Бу хайрли ташвишларнинг замирида ғалла мустақиллиги учун катта куч-ғайрат сарфлаётган халқимизнинг буюк мақсадларини юзага чиқаришга ҳисса қўшишдек ажойиб орзулар ётибди.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ.

Соғлом авлод йили

ФАРЗАНДЛАР КАМОЛОТИ ЙЎЛИДА

Беш ёшли қизча йўлда кетаётиб онасига гап қотади:

— Анови қўзичоқларга маза.

— Нега ундай дейсан? — кулиб сўрайди онаси.

— Чунки улар боғчага бормайди.

Болакайларни бездирган нарса эрта туриш эмас, боғчадаги муҳит. Болага меҳр кўрсатилмаганлиги сабаблидир.

Акмал Икромов туманидаги 244-боғчада тарбиячи бўлиб ишлайдиган аёл бор. Муқаддас опа дейишади. Ана шу тарбиячининг гуруҳидаги болалар мактабга борганида аъло баҳоларга ўқийди. Уларнинг одоби ҳам ҳавас қилгулик. Ҳатто бошқа миллат вакиллари ҳам фарзандини айнан Муқаддас опанинг гуруҳига ўтказишни орзу қилиб юради.

Акмал Икромов туманидаги боғчаларда фарзандларни янгича, миллий руҳда тарбиялашга эътибор катта. Яқинда тумандаги 19-болалар боғчасида бўлиб ўтган кенгашда ҳам тарбиячилар ўғил-қизларни мактабга тайёрлаш, уларнинг соғлом ва баркамол бўлиб ўсиб-улғайишида боғчадаги муҳитнинг таъсири хусусида фикр алмашдилар. Халқимизда бола бошдан, деган мақол бор. Фарзандларимизнинг эртасини бугун уларга кўрсатилаётган эътибор, берилаётган миллий тарбия белгилаб беради.

Тарбиячилар айнан ана шу жиҳатларга диққатни қаратиш лозимлигини алоҳида таъкидладилар.

СУРАТЛАРДА: Акмал Икромов туманидаги 19-боғча мудираси Дилдорахон Самадова тарбиячилар билан; болаларга турли хил миллий ўйинларни ўргатиб, уларнинг меҳрини қозонган Мунира Зиямуҳамедова машғулот пайтида.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Ташаббус сўнмасин

ҚИСМАТНИ

Ўзгалар тақдирини

Осмондан тушдими, ердан чиқдими, дард унга қуюндек ёпишди-қўйди. Оғриқ оёқларида эди. Юролмай қолди. Давоси жарроҳликда дейишди. У кўнди. Лекин барибир юриб кетолмади, қўлтиқтаёққа таяниб қолди.

Дард дардни чақирар экан, унга қулоқ солаверсанг, сени босиб оларкан... Йўқса, бўйни қотиб қолаётгандек, қўллари увишиб оғриётгандек бўлаверадими?!.. Бирдан ваҳима касали руж қилиб қоладими?!

У беихтиёр тун ҳамроҳи, кун ҳамроҳи — қўл радиоси қулоғини буради:

... Боқ, бу бир кам дунёда,
Кимнинг бағри бут, аёл.
Кундуз ярим, тун ярим,
Шодлик ярим, хун ярим.
Йиғлайверсанг кўксингни,
Яра қилган ун ярим.
Қаддингни тик тут, аёл.
Аламларинг ют, аёл...

Зуҳранинг кўзлари мошдек очилиб, руҳида аллақандай тетиклик туйди. Қулоқлари остида хонанданинг:

Аламларинг ют, аёл,
Қаддингни тик тут, аёл,

деган овози акс садо беради. Гўё дўсту биродарларнинг: «Зуҳрахон, дарднинг қули бўлаверманг. Ўзингизни қўлга олинг. Салоҳиятингизни ишга солинг», — дея берган далдалари қулоқлари остида жаранглаб ўтди.

Ўша тун Зуҳрахон тиниқиб ухлади. Ҳар кунгидан барвақт уйғонди. Нақ ишга отланаётган одамдек кийинди, ойнага қараб узоқ ясанди...

Кейин телефон гўшагини олиб, рақамларни дадил тера бошлади.

— Яккасарой тумани ҳокимиятими?

— Худди шундай...

— Ҳоким билан уласангиз...

— Эшитаман, — деди ҳоким.

— Алишер Муҳамедович, ассалому алайкум, — деди Зуҳрахон тортиниб. — Мен иккинчи тоифадаги ногиронман. — Қабулингизга бир маслаҳатлик иш билан кирмоқчи эдим.

— Жуда яхши, бугуноқ келинг...

Зуҳрахон телефон гўшагини қўяркан, ўзига ўзи ишонмасди. Наҳотки қачонлардан буён кўнгил тубида чўкиб ётган тугун бугун ўз ечимини топади? Ахир, ҳоким билан учрашишни ният қилганига озмунча вақт бўлдими? Лекин, журъати етишмасди... Ё тавба, шу қўшиқни эшитди-ю, ўзини бошқача ҳис эта бошлади. Гўё унинг дарди йўқ, гўё у кўп ишлар қилишга қодир одамдек... Сўз ўлдиради, сўз тирилтиради, деб шунга айтсалар керак-да. Қўшиқ унга куч берди, далда берди. Буни қарангки, бугун у дори ичишни ҳам унутибди...

Ҳоким қаршисида ўтирган нозик-ниҳол аёлга синчковлик билан қараб турарди. Зуҳрахон бўлса ҳаяжонланганидан гапни нимадан бошлашни билмасди.

— Айтмоқчийдимки... гап шундаки, — дея сўз бошлади Зуҳра Раҳматуллаева, — жамиятимизда мен каби ногирон аёллар етарли. Улар шаҳар, қишлоқларимизнинг турли бурчакларида истиқомат қилишади, — дея бироз дадиллашди у. — Ана шуларни ишга тортиш керак, токи улар ўзларини жамиятнинг фаол аъзоси сифатида ҳис қилсинлар. Уларнинг ҳам ўзига хос салоҳияти, таланти бор. Ана шу имкониятларни ишга солмоқ даркор. Бундан жамият ҳам наф кўради. Уларга яшаш ҳам енгил кечади...

— Хўш, хўш, — Зуҳрахонни қизиқиб эшита бошлади ҳоким.

— Қўлига ангишвона тақиб, нина ушламаган ўзбек аёлининг ўзи йўқ. Уларни қўлларидан келадиган ишга, аниқроғи, дастлаб тикувчиликка жалб қилмоқ керак... Аввал туманимиздаги «Паризод» тикувчилик корхонасида уларнинг малакаларини ошириб оламиз. Бу ҳақда корхона директори билан маслаҳатни бир жойга қўйганмиз...

— Хўш, мендан қандай ёрдам керак?

— Бичув ва тикув цехи учун жой билан таъминласангиз...

Ҳоким ўйланиб қолди. Бундан Зуҳра ишим битмай қолади, деб чўчидими, пайпаслаб гапира бошлади:

— Менга беш-ўнта тикув машинаси сиғадиган чоғроқ бир цех ташкил қила оладиган жой бўлса кифоя, Алишер Муҳамедович, — деди Раҳматуллаева. — Бошламасига шу ҳам бўлаверади... Уёғини ҳаётнинг ўзи кўрсатади. Агар биз ўзимизни оқлай олсак...

— Мен сизни тушуниб турибман, — деди ҳоким. — Лекин гап шундаки, цех учун тайёр жой йўқ.

— Тўрт девори бўлиб, усти ёпиқ жой бўлса, бас... У ёғини ўзимиз амаллаб битириб оламиз, — жонланди Зуҳрахон. — Ёрдам берадиган ҳамиятли одамлар кам эмас бу дунёда.

Ҳоким одамлар ичида кўп бўлади, кўпни кўрган. Шундай кимсалар борки, тўрт мучаси соппа-соғ бўлатуриб, жамиятга мисқолдек ҳам нафи тегмайди, шу кўйи ҳаётдан ўтиб кетади... Зуҳрахон бўлса, шу чумчуқдек жонини гаровга қўйиб, одамларга яхшилик қилмоқчи. Ўзидек ногирон аёлларнинг қалбига нур олиб кирмоқчи, иш билан овутмоқчи. «Жой масаласи — бу катта ишнинг бошланиши, — ўйларди ҳоким. — Ҳар қанақа жойни цех ҳолига келтиришнинг ўзи бўлмайди... Тикув машиналаридан бир эмас, бир нечтаси керак. Тикишга маҳсулот етказиб бериш муаммоси бор, аёлларни ишга жалб этиш ва уларга маош тўлаш, тайёр маҳсулотларни реализация қилиш...» Олдинда ўнлаб муаммолар келиб чиқади ҳали. Ҳоким яна шуни ҳис этиб турардики, бу муаммолар шу аёлнинг фикр-ўйида аллақачон ўз ечимини топган. Қани имкониятинг бўлса-ю шундайларга ҳамма шароитни яратиб беролсанг. Бир оз сабр қилганда-ку... У эса шошаяпти. Бир ҳисобдан ўзига қўйиб қўйгани яхшими? Лекин ҳокимият қараб турмайди. Негаки, бу ишнинг рўёбга чиқиши аввало шу Яккасарой туманининг обрўси, шаъни билан боғлиқ, ахир...

— Унда ҳозироқ мен билан юринг, — деди ҳоким Зуҳра Раҳматуллаевага. — Бир жой бор, кўрсатаман.

— Бўлади, амаллаймиз, — деди Зуҳрахон ойналари синган, поли кўчган, ёпилса очилмайдиган, очилса аранг ёпиладиган эшиклари беўхшов, шипшийдон катта хонани кўздан кечирар экан.

— Ҳали, қараб туринг, бу ерни қулинг ўргулсин жой қиламиз, — деди ҳоким хайрлашаётиб.

Саховатпеша одамлар ҳаётимиз устунларидир. Раҳматуллаева бу катта ишни ўшаларга ишониб бошлади. Шунга имони комил бўлдики, бошласанг, ишларинг қўлма-қўл бўлиб кетаркан. Одамлар нақ иморат тиклагандек, кўприк қургандек, канал қазиб сув чиқаргандек белларини боғлаб хизматга киришиб кетишди. Бирорта одам илтимосини қайтаргани йўқ. Бугун ҳайҳотдай бичув-тикув цехлари ҳашар йўли билан қад кўтарди десак, биров ишонмас балки. Аслида, шундай. «Файз» мебел корхонаси бичув цехи учун етти метрли махсус бичиқ столи тайёрлаб, совға қилди. Цех полларини тузатиш, ром ва эшикларини ростлаш, бўяш ва жиҳозлаш ҳам қатор ташкилотлар, корхоналар, комбинатларнинг ёрдами билан бўлди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги вакиллари ёрдам қўлларини чўздилар. Улар тикув цехига энг сўнгги техникавий имкониятлар билан ишланган 19 та тикув машинаси совға қилишди. Деразаларга ойна солишдан тортиб, цехларни стол-стуллар,

ҲАЖ ЗИЁРАТИНГИЗ ҚАБУЛ БЎЛСИН

Мамлакатимиз фуқароларининг виждон эркинлиги борасидаги конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш, муборак ҳаж амалларини адо этишда қулайлик, имтиёз ва зарур шарт-шароитларни яратиш давлатимиз диққат-эътиборида бўлиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга ёрдам кўрсатиш ҳақида"ги қарори ана шу эзгу мақсадларга қаратилган.

Куни кеча бўлғуси ҳожиларимизнинг дастлабки гуруҳи тушган самолёт Саудия Арабистонига бориб қўнди. Мухбиримиз Ўзбекистон Мусулмонлар идораси раиси, Муфтий Абдурашидқори Абдумўмин ўғли Баҳромов билан муборак сафар ҳақида суҳбатлашди.

— Муҳтарам Муфтий ҳазратлари, Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга енгиллик яратиш борасида Мусулмонлар идораси қандай ишларни амалга оширмоқда?

— Бисмиллоҳир раҳмонир Раҳийм. Аллоҳ таолога беадад шукрлар бўлсинким, Ўзбекистонимиз истиқлолга эришгандан буён Ватанимизнинг барча соҳаларида, жумладан диний жабҳада ҳам ижобий ўзгаришлар юз бериб, мўмин-мусулмонларимиз муқаддас ислом динимизнинг беш арконларини ихлос, эътиқод билан адо этишлик шарафига муяссар бўлдилар.

Муборак сафар бошланди

Жумладан, исломнинг беш асосий руконидан бири бўлган - ҳаж рукнини адо этишлик мустабит тузум даврларида умуман йўқ десак бўлур эди.

Барчамизга маълум, 1999 йилнинг 8 декабр куни Вазирлар Маҳкамасининг "Муборак ҳаж зиёратига борувчиларга ёрдам кўрсатиш ҳақида"ги қарори эълон қилинди.

Биринчи навбатда, Муборак ҳаж зиёратини ташкил этишга амалий ёрдам кўрсатувчи давлат ва жамоатчилик ташкилотлари вакилларидан иборат республика ишчи гуруҳи ташкил этилди.

2000 йилда ҳаж мавсумини ташкил этиш ва ўтказишга тайёргарлик йўлида Дин ишлари бўйича қўмита, Ўзбекистон Мусулмонлари идораси, республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси ва бошқа бу ишга мутассади идоралар ходимларидан ташкил этилган гуруҳ иш бошлади.

— Ҳаж зиёратига борувчиларни танлаш хусусида ҳам гапириб берсангиз?

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан бу йилги ҳаж зиёратига борувчиларни рўйхатга олиш ўзини-ўзи бошқариш ташкилотлари орқали кенг жамоатчилик фикрини эътиборга олган ҳолда адолатли ҳал этиш учун жойлардаги маҳалла кенгашларида амалга оширилди. Бунда уламолар, имом-хатибларнинг қимматли фикр-мулоҳазалари эътиборга олиниб, улар ҳаж мавсумини ташкил этишда жойларда ўзини-ўзи бошқариш ташкилотлари, яъни маҳалла кенгашлари билан биргаликда иш кўриб, бизга яқиндан ёрдам бердилар.

Охирги икки йил ичида ҳаж зиёратига бориш учун ариза берган номзодларни адолатли равишда танлаб олиш, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш ташкилотлари орқали амалга ошириладиган бўлди. Номзодларни танлаш маҳалла оқсоқоллари ҳамда имому хатибларнинг биргаликда кўриб чиқадиган ишига айланди. Шу йўл тўғри ва адолатли эканлигига барчамиз шоҳид бўлмоқдамиз.

Яна бир нарсани айтиб ўтишни жоиз деб биламан. Бўлажак ҳожиларимиз Муборак ҳаж сафари олдидан қутлуғ заминимизда туғилиб вояга етган, улуғ номларини бутун ислом дунёси чексиз эҳтиром билан тилга оладиган Имом ал-Бухорий, Имом ат-Термизий, Хожа Баҳоуддин Нақшбанд, Аҳмад Яссавий ва уларга ўхшаш пири комилларимиз мақбараларию муқаддас жойларини ҳам зиёрат қилишга улгурдилар.

- Фуқароларимиз Саудия Арабистонининг иқлим шароити ва урф-одатидан келиб чиққан ҳолда нималарга эътибор беришлари лозим?

- Ўтган ҳаж мавсумидаги хато ва камчиликлардан сабоқ олган ҳолда бу йилги Муборак зиёратни уюшқоқлик билан ўтказиш бизнинг биринчи навбатдаги вазифамиз ҳисобланади. Тажрибалардан келиб чиққан ҳолда шуни таъкидлаш лозимки, зиёратчилар орасида кекса ёшга бориб, хасталаниб қолган отахон ва онахонларни бўлиши кўп ноқулайликлар келтириб чиқарганди. Шунинг учун уламоларимиз жойларда ҳаж мавсуми ҳақида тушунтириш ишлари олиб борганда, масаланинг ана шу томонига алоҳида диққат-эътиборни қаратдилар. Очиғини айтиш керакки, ўтган йилги ҳаж сафари давомида зиёратни ихтиёр қилиб, Саудия Арабистонига борганлар ичида хасталик туфайли ҳаж амалларини бажара олмай беморхоналарда даволаниб, қайтиб келиш ҳоллари ҳам учради. Улуғ ёшга бориб, бунинг устига касалманд бўлиб қолган қариялар ҳаж ибодатлари мобайнида ўзларига ҳам, бошқаларга ҳам кўп қийинчиликлар туғдирадилар. Шу боис улар ҳажибадал амалидан фойдалансалар мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Яна бир муҳим масала хусусида тўхталиб ўтмоқчиман. Маълумки Муборак ҳаж сафарини ихтиёр этган фуқароларимиз орасида аёллар сони ҳам йилдан-йилга ортиб бормоқда. Ҳаж аёллар учун ҳам фарз. Ҳаж сафари давомида аёл учун танмаҳрам бўлиши шарт.

— Муфтий ҳазратлари, маъзур тутасиз, ҳаж сафари бизнинг тушунчамиздаги саёҳат эмас-да, шундайми?

— Ҳаж деганда фақатгина Маккаи мукаррамага бориб келишликни тушуниш камлик қилади. У ерга бориш шартларидан асосийси — бажариладиган муҳим ибодат амалларини англамоқдан иборат. Шу сабабли ҳар бир зиёратчи мавжуд амалларни мукаммал билмоғи, уларни пухта адо этмоғи керак.

Шуларни назарда тутиб, Муборак ҳаж сафарига борувчиларга муқаддас зиёрат тартиб-қоидаларини ўрганиш ва бажариш билан бирга қуйидагиларни айтишни лозим деб биламан.

Ўтган йилларнинг тажрибасидан келиб чиққан ҳолда, ҳожилар 50 кишилик гуруҳларга бўлиниб, бутун мавсум давомида гуруҳидан ажралмаслиги, гуруҳ раҳбарининг барча кўрсатмаларини бажариши ҳаж ибодатининг мукаммал ўтишига хайрли омил бўлади.

Ибодатдан бошқа нарса билан овора бўлмаслик, нима учун келинганлигини унутмаслик зарур. Сафарга отланганлар ҳажнинг вожиблари бўлган Сафо ва Марва тепаликлари орасида саъйр қилиши, Арафот ва Муздалифада туриши, Маккаи мукаррама ва Мадинаи мунавварани зиёрат қилишлари учун, биринчи навбатда соғлом бўлишлари лозим.

Ҳожиларимизга барча бу амалларни адо этишда Саудия Арабистонига олдиндан жўнаб кетган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитаси, Ўзбекистон Мусулмонлар идораси ходимлари, "Қаноат" мувофиқлаштириш маркази вакилларидан тузилган Ишчи гуруҳ аъзолари бош-қош бўладилар.

Ҳаж мавсуми 22 кун давом этади. Зиёратга кетиш 2 мартдан 7 мартгача, қайтиш эса 23 мартдан 30 мартгача амалга оширилади. Бунга "Ўзбекистон ҳаво йўллари" миллий авиакомпанияси пухта ҳозирлик кўриб, белгиланган кунларда Тошкент-Жидда йўналишида икки марта қатновни йўлга қўяди.

Суҳбатимиз охирида шуларни алоҳида таъкидламоқчиман: биринчидан, барча юртдошларимизга ушбу муқаддас сафар муборак бўлсин. Зиёратчиларимиз барчалари ҳаж сафарига соғ бориб, омон қайтиб келсинлар.

Иккинчидан, барча ҳожиларимиз Муборак ҳаж сафаридан Ўзбекистонга қайтгач, зиёрат қилиш ниятида қанчадан-қанча йўллар босиб, турли ташвиш ва машаққатларни бошдан кечирганликларини унутмаслиги даркор. Шунинг билан бирга, улардан кўрган-кечирганларини юртдошларимизни, жумладан ёшларимизни ҳам баҳраманд қилишга, маънавий муҳитда иймон ва эътиқодли камол топишга, ислом динининг инсонпарварлиги, буюк ғояларини юрагидан жой олишига ҳисса қўшишларини кутиб қоламиз.

Вассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва барокатуҳ.

Фахриддин ПАРПИЕВ суҳбатлашди.

ЭСКИ ҲАММОМ, ЭСКИ ТОС

ёки 4 йилда «ёзувчи»га айланган тикувчилар фаолияти хусусида

Фелъетон

Худо бераман деса, ҳеч гап эмас экан. Бўлмаса, роса ўттиз йил тикувчилик касбида ишлаб, қўлига қалам ушламаган опахонлар уч-тўрт йилда туппа-тузук «ёзувчи»га айланиб қолишармиди.

Бугунги кунда Мирзо Улуғбек тумани, Тошкент шаҳри, қолаверса, республика миқёсидаги баъзи идораларда яхшигина танилиб қолган Мираҳатова ва бошқалар тақдирнинг кулиб боққани, пешоналарига С. Аҳмаджоновдай ажойиб раҳбар битганидан минг марта шукур қилсалар бўларди. Йўқ, улар ҳамон «ношукурчилик» қилиб юришибди. Тўғри-да, бор-йўғи тўрт йил аввал уларни маҳалласи-ю, корхонасидагилардан бошқа ҳеч ким билмасди. Ҳозир-чи? Манаман деган идоралардан ҳафтасига бўлмаса ҳам ойида бир марта жимжимадор имзо қўйилган хатлар келиб турибди. Бу орада корхонага келиб кетган сон-саноқсиз комиссияларни айтмайсизми?

Лекин на текширувчилар ишидан, на келаётган жавоб мактубларидан қаноат ҳосил қилмаяптилар. Негаки, натижа бўлмаяпти. Чамаси, опалар маҳоратда бироз оқсашаётган кўринади. Яна тинимсиз машқ қилишлари, ўз устларида ишлашлари керак шекилли. Бўлмаса танлаган мавзулари жуда долзарб. Яъни, йирик бир корхонада хусусийлаштириш жараёни ва унинг тўрт йиллик натижалари. Унча бунча лауреат ҳам ўйланиб қўл урадиган мавзу.

Хўш, бу қандай корхона экан, дерсиз. Билмасангиз билиб қўйинг. Тошкентдай шаҳри азимдаги трикотаж фабрикаси. 1994 йилдан бошлаб эса «Мадина-Т» очиқ турдаги акционерлик жамияти. Аслида ҳаммаси корхона пештоқида «Мадина-Т» деган ёзув пайдо бўлишидан бошланди. Сал аввал, 1994 йилнинг 12 апрелида бўлиб ўтган йиғинда фабрика директори акциядорлик жамияти бошқарувига раис этиб сайланди. Ўша йиғинда у киши бироз ҳаяжонланиб кетдиларми, ҳар ҳолда жамоа аъзоларига «энди биз хусусий мулк эгаси бўлдик. Йил охирига бориб жарақ-жарақ дивидент оламиз», деб юборди. Орадан уч ой ўтгач, корхонада янги – тери-мўйна цехи очилди. Даромадга яна даромад қўшиладиган бўлди, деган ўйда барча бирдай енг шимариб ишга киришди.

Ҳаш-паш дегунча йил ҳам якунланди. Аммо на акциядан, на дивидентдан дарак бор. Кўпчилик қўлни ювиб, қўлтиққа урди. Ариза ёзиб, ишдан кетди. Ана шунда Зуҳра Мираҳатова, Фотма Маъдиева, Шоҳида Қодирова, Муаззам Эрматова ва бошқа тикувчилар раис ҳузурига кириб, масалани кўндаланг қўйдилар.

Яна мажлис чақирилди. Комиссия тузилди. 8432 акция чиқарилиб, шундан 3795 таси (190 таси имтиёзли) жамоа аъзоларига 3 йил муддатга кредитга сотилди. Лекин бу билан ҳам вазият ўзгармади. Ишчилар ойлаб маош олишолмаётган бир пайтда корхона раҳбарига яп-янги «Волга» хизмат машинаси сотиб олишди. Мираҳатова ва бошқалар яна раис ҳузурига киришди. Ваъда қилинган мукофотлар у ёқда турсин, ойлик маош учун пул топилмаётган бир пайтда машина қаёқдан пайдо бўлди?

Раис «омборхонада йиғилиб қолган молларга бартер қилиб олдик», дегани билан опаларни шаштидан қайтара олмади.

– Устингиздан юқори ташкилотларга ёзамиз! – дейишди улар тап тортмай.

– Хоҳлаган жойингизга ёзаверинг! – деди раис ҳам бўш келмай.

Раҳбарнинг ана шу гапидан кейин енг шимариб ишга киришдилар. Уларнинг биринчи ижод намуналари «Ўзенгилсаноат» уюшмасига юборилди.

Ниҳоят, уюшма трикотаж саноати бошқармаси бошлиғи Т. Аҳмедов, «Легпромаудит» аудиторлик фирмаси бош ҳисобчиси М. Гафарова, меҳнат, иш ҳақи ва кадрлар бошқармасининг бош иқтисодчиси Г. Камоловалардан иборат комиссия текширув ўтказиб, корхонада йўл қўйилган қатор камчиликларни очиб ташладилар. Жумладан, тери-мўйна цехини ташкил этишда ҳамда акцияларни жойлаштириш, сотишда мавжуд қонун талабларига риоя этилмагани алоҳида қайд этилди.

Барибир ўзгариш бўлмади. Мираҳатова ва бошқалар энди Тошкент шаҳар прокуратурасига ёзишди. Ҳаммаси яна қайтадан бошланди. Салобатли терговчи ва ревизорлар келишди. Яна текшир-текшир, яна аллақанча камчиликлар ҳақида далолатномалар ёзилди.

Хуллас, ёзувчилар фаолияти дастлабки натижаларни бера бошлади. С. Аҳмаджонов вазифасидан бўшатилди. Раисликка З. Хонкелдиев сайланди. Лекин ишда барибир ўзгариш бўлмади. Фиғони фалакка кўтарилган ёзувчилар яна қўлга қалам олишди. Навбатдаги текширувдан сўнг З. Абдуллаев бошқарув раиси бўлди.

Аҳвол эса ўша-ўша. На ишнинг тайини бор, на маошнинг. Мираҳатова ва бошқалар ҳам анойилардан эмас. Қаламлари ҳам анчагина чархланиб қолди. Бунинг устига тўрт йил ичида ҳали қўлларига олишмаган бўлса ҳам акция нима-ю, дивидент нималигига ақли етадиган, Меҳнат Кодекси қанақа-ю, корхоналарида бўлаётган ишлар Жиноят Кодексининг қайси моддаларига тегишли эканлигини яхшигина билиб олишди. Бу орада ОТАЖ бошқаруви раиси ва бош ҳисобчиси лавозимларида ишлаб келган З. Абдуллаев ва М. Насриддиновалар устидан жиноят иши қўзғатилди. Ҳаракатларида «жиноят аломатлари топилмагани» учун улар силлиққина ишдан бўшаб кета қолдилар.

Мана бир йилдирки, корхонага Е. Аванесянц раҳбарлик қилмоқда. Лекин ҳамон эски ҳаммом, эски тос.

Расмий ҳужжатларда Мираҳатова ва бошқалар деб юритила бошлаган ижодкорларнинг эса сира чекингилари йўқ. Улар энди битаётган номаларида бир қатор саволларни кўндаланг қилиб қўймоқдалар:

1. Ишчиларига вақтида маош топиб бера олмаган корхона раҳбарлари нима ҳисобидан данғиллама иморатлар қуришаяпти?

2. Нега бир корхонани банкрот ҳолатига келтириб қўйганлар бошқа корхона ва идораларда юқори лавозимларда ишлашаяпти?

3. Ўтказилган текширувларда аниқланган Мираҳатова ва бошқаларга ўз вақтида тўланиши лозим бўлган маош ва мукофот пуллари қачон берилади?

4. Корхонага қачон ишбилармон, тажрибали ва ҳалол-пок раҳбар сайланади? Ва бу сайловда акциядорлар фикри инобатга олинадими?

Мираҳатова ва бошқалар бир неча маротаба таҳририятга ташриф буюриб, бизга ҳам ана шундай кўндаланг саволлар қўйишганди. Республика Прокуратураси кўрсатмасига мувофиқ Тошкент шаҳар прокуратураси дастлабки тергов натижаларини бекор қилиб, иш қайта терговга қайтарилганлиги туфайли саволларга жўяли жавоб беролмай тургандик. Яқинда Мирзо Улуғбек тумани ИИБ дан ахборотнома олдик. Унда «Мираҳатова ва бошқаларнинг келтирган важлари ўз тасдиғини топмаганлиги» маълум қилинган.

Ахборотнома билан танишиб чиққач, бизда ҳам бир савол туғилди.

Акциядорлик жамияти раҳбарлари қонун доирасида ҳаракат қилганлари рост бўлса бордир. Лекин ишчиларга ўз вақтида маош бермаслик, йирик бир корхонани ночор аҳволга тушириб қўйиб, юзлаб одамларга иш топиб бера олмаётган раҳбарлар ҳаракатига қандай қонуний баҳо бермоқ керак?

Темир АБДУРАҲМОНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ТАЛАБАЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Йўлдош Охунбобоев номидаги Республика тиббиёт билим юртида ёшларга замонавий билим, малака беришдан ташқари уларни комил инсон этиб тарбиялаш, маънавий ва маърифий қарашларини чуқурлаштиришга ҳам алоҳида эътибор кўрсатилмоқда. Масалан, билим юртида «2000 — Соғлом авлод йили» дастури ишлаб чиқилиб, фаол амалга оширила бошланди.

Яқинда шу дастурга биноан бу даргоҳга бир гуруҳ олимлар, мутахассислар, ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари таклиф этилди. Ёшлар Тошкент Ислом университети катта илмий ходими Абдурашид Абдуллаевнинг диний фундаментализм ва ақидапарастликнинг тараққиётга зарарлари, ТошМИ профессори, тиббиёт фанлари доктори Сайфиддин Фахриддиновнинг гиёҳвандликнинг инсон тақдирида қолдирадиган оғир оқибатларига бағишланган маърузаларини қизиқиш билан тингладилар. Шунингдек, уларда республика «Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бош ижрочи директори Ақида Азизованинг ва Шайхонтоҳур тумани прокурорининг ёрдамчиси Ирода Муҳаммедованинг ақидапарастлик ва гиёҳвандликка қарши аҳоли ўртасида олиб борилаётган амалий тадбирлар тўғрисидаги чиқишлари ҳам катта таассурот қолдирди.

Ўз мухбиримиз.

Анжуман

МАҚСАД: ХИЗМАТ КЎРСАТИШ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ

Ўзбекистон Республикаси Коммунал хизмат кўрсатиш вазирлигида тизимда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Маълумки, ҳукуматимиз томонидан соҳани ислоҳ қилишга доир бир неча Қонунлар, маъмурий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Эндиги вазифа коммунал хизмат кўрсатиш корхона ва ташкилотлари ҳамда маҳаллий ҳокимият органлари ушбу ҳужжатларни чуқур ўрганиб, ҳаётга татбиқ этишдан иборатдир. Шунингдек, семинарда вилоятлар ва Тошкент шаҳрининг айрим туманларида Ягона буюртмачи хизматини жорий этиш борасидаги тажрибалар муҳокама этилди. Бу хизматнинг жорий этилиши ва барқарор ишлаши республика аҳолисига коммунал хизмат кўрсатиш тизимида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг ҳукуматимиз томонидан тасдиқланган концепциясини амалга оширишнинг мантиқий давомидир. Ушбу концепциянинг пировард мақсади – коммунал хизмат маданиятини оширишдир.

Семинарда тегишли вазирлик ва идораларнинг мутахассислари, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимларининг ўринбосарлари, туман ва шаҳар ҳокимлари иштирок этдилар.

М. ХОЛМАТОВА, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон очиқ жамият институти – ҳамкорлик жамғармаси ва «Устоз» Республика жамғармаси

олий ўқув юртлари ўқитувчилари учун очиқ танлов ўтказади.

Танлов ғолиблари Очиқ жамият институти-ҳамкорлик жамғармасининг Олий таълимни қўллаб-қувватлаш Дастури ва «Устоз» Республика жамғармаси билан социология (Statistics,Methodology of Data Analises) ва фалсафа (Foindations of Civil Societi,Islam and Civil Societi) бўйича **Ёзги мактаб** қатнашчилари бўладилар.

Машғулотлар чет эллик мутахассислар томонидан ўтказилади. Танловга олий ўқув юртларининг ижтимоий ва гуманитар фанлар бўйича ёши 45 дан ошмаган ўқитувчилари таклиф этилади. Даъвогарлар рус тилини билишлари шарт.

Танловда иштирок этиш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим:

1.Махсус шакл бўйича тўлдирилган сўровнома.
2.Иш жойидан тавсиянома.
3.Олий маълумот тўғрисидаги дипломдан кўчирма.
4.Тавсиянома.
5.Илмий ва профессионал қизиқишлар баёни(икки варақдан ортиқ бўлмаслиги керак).

Ёзги мактабда маъруза билан қатнашиш истагида бўлганлар мактаб ташкилотчиларига ўз материалларини электрон шаклда(10 саҳифадан ортиқ бўлмаган ҳажмда)топширишлари керак.

Машғулотлар 2000 йил 13 дан 29 июлгача ўтказилади.

Барча харажатлар(йўлкира,ётоқхона,овқатланиш)Очиқ жамият институти ва «Устоз»жамғармаси томонидан тўланади.

Ҳужжатлар қабул қилишнинг сўнгги муддати 2000 йил 30 апрел.
Ҳужжатлар «Устоз» Республика жамғармасининг манзилгоҳида қабул қилинади.

Тўлиқ бўлмаган ва муддатидан сўнг топширилган буюртмалар қабул қилинмайди. Буюртмалар таҳрир қилинмайди ва қайтариб берилмайди.

Сўровномалар ва қўшимча маълумот учун «Устоз» Республика жамғармасига мурожаат қилинг.
70003,Тошкент ш.,Ўзбекистон шк.,45.
Тел.:(371) 132-60-94;132-60-17; Факс:132-60-16
E-mail: ustoz@assc.ac.uz fond@ustoz.silk.org
Website address:http://www.ustoz.uz

2599

ЕНГГАН АЁЛ ҳам ўзгартирмоқда

музлатгичлар билан таъминлашгача, дарпардалар-у, жиҳоз гулларигача саҳоват йўли билан битказилди. Тақдимот кунигача йўллар асфальтланди, корхона номи ёзилган кўрсатгич илиб қўйилди.

Яккасарой туманида «Азизим» шўъба корхонасининг тақдимот кечаси ҳам бўлиб ўтди. Корхона директори Зуҳрахон Раҳматуллаева Тошкентдаги Карвон бозор ва Авиасозлар бозори, Ижтимоий таъминот вазирлиги ва Ногиронлар жамияти каби ўнлаб ташкилотларнинг саҳоватпеша одамларига қўлини кўксига қўйиб миннатдорчилик билдирди. Шу кunиёқ мингта эркаклар кийими тикиб беришга буюртма тушди... Корхона ҳисобида дастлабки икки ярим миллион сўмлик фойда жамғарилди. Тикувчи қизлар шифокорлар учун оқ халатлар тика бошлашди. Корхонадаги йигирма тўрт ишчи-хизматчидан ўн етти киши — ногирон аёллар.

— Мен корхонага жуда яқин бўлган Абдулла Авлоний маҳалласида яшайман, — дейди тикувчи Гулчеҳра Каримова.— Камқонлик касалига мубтало бўлдим. Эрим икки қизим билан ташлаб кетди. Биздан хабар олмасди. Онамнинг пенсия пулларига яшардик. Очиғи, қийналиб қолдик. Шунда ёнгинамизда «Азизим» тикув корхонаси очилганини эшитиб, хурсанд бўлиб кетдиму Зуҳра опамга учрашдим, ишга қабул қилдилар. Бир куни дардлашиб қолдик. Эрим моддий ёрдам бермаётганлигини эшитиб, хафа бўлиб кетдилар: «У гулдай оиласи, ўз пуштикамаридан бўлган болаларини ташлаб кетишга уялмайди-ку, сиз болалар учун нафақа талаб қилишга уяласизми?» — деб қойидилар. Йўл-йўриқ кўрсатдилар. Ниҳоят, болаларга нафақа кела бошлади. Янги ўқув йилига Зуҳра опам қизларим учун мактаб формаси совға қилдилар. Биздан қайтмаса, худодан қайтсин...

— Корхона очилганидан буён ишлайман, — дейди тикувчи Шоирахон Исмоилова. — Бунгача уйда ўтирардим, гўё қўлимдан ҳеч вақо келмайдиган одамдек ҳис этардим, ўзимни. Ҳеч кимдан кўрмаган меҳрибончиликларни бу ердаги одамлардан кўряпман. Яхши гап, меҳру шафқат одамни руҳлантириб юборар экан... Биз энди бир-биримизга бегона одамлар эмасмиз. Нақ бир она қорнидан талашиб тушган опа-сингиллар, жигарбандлармиз. Дардларимиз ҳам, қувончу ташвишларимиз ҳам ўртада.

— Худо хоҳласа бу йил Наргизахон Тошкент тўқимачилик институтига ўқишга боради, — дейди Зуҳрахон боягина қўли гул деб таништирган қизнинг елкасидан қучиб. — Керак бўлса, пул тўлаб ўқитамиз. Ҳали шундай кунлар келадики, корхонамиз имкониятлари кенгайиб, салоҳияти бор қизларимизнинг ҳаммаларини ҳам у ёки бу касбга ўргатиш, ўқитиш шароитлари яратилади.

Шу орада телефон жиринглаб, Зуҳрахон узоқ гаплашиб қолди. Ўзаро суҳбат корхона ишлаб чиқаришига доир масалада экани сезилиб турарди.

— Одамлар оёғи билан юриб бориб битиролмайдиган ишларни бизнинг опамиз телефонда бажариб қўядилар, — дейди Ферузахон жилмайиб. — Қанча-қанча ишларни мана шундай ширин гап, яхши муомала билан рўёбга чиқарганликларининг гувоҳи бўлганмиз.

— Опам шунақанги чиройли шеърлар ёзадики, улардан баъзилари матбуотда ҳам босилган, — дейди бошқаси.

Зуҳрахон телефон гўшагини қўяр экан, қизларнинг ўзи ҳақидаги самимий гапларидан меҳри тобланиб, жилмайди.

У шеър ўқий бошлади. Шеърлари ҳаёт қувончу ташвишларидан сўзларди. Энг муҳими, бу умидли дунёда умидларим кўп, дерди ҳавваскор шоира. У шеър ўқияпти, шеър эмас, гўё қўшиқ айтаяпти.

— Зуҳра опамнинг яна бир сирларини очайми. — дейди хандон отиб Зуҳра Жалилова. — Опам ашулани ҳам қийиб қўядилар...

«Азизим» корхонаси қошида ногирон болаларни даволаб уларга санъат турларини ўргатувчи маданият маркази ҳам фаолият кўрсата бошлади. Мўъжазгина ҳовли, унинг чор-атрофидаги катта-кичик хоналар оқлаб-кўкланган, чиннидек. Ногирон болалар саломатлигини кузатувчи шифокорлар хонаси ҳам бор. Болалар ижод қиладиган ҳайкалтарошлик, рассомчилик хоналари яхши жиҳозланган. Уларнинг ижодларидан намуналар ҳам қўйилган. Болалар дунёси, уларнинг ҳаётни идрок этиш туйғулари рангли буёқларда ўз аксини топган.

Шуниси ибратлики, шифокорлар ҳам, ҳамширалар ҳам рассомчилик ва ҳайкалторошликдан дарс берадиган ўқитувчилар ҳам саҳоват йўлида хизмат қилишади.

Кунига олти нафар бола даволаниб, ўн беш нафар ўсмир эса рассомчилик, ҳайкалтарошликдан дарс оляпти. Шундай маданият марказлари ҳар қайси шаҳар, туман, посёлка, қишлоқларда очилиб, ногирон болаларнинг ижод масканларига айланишини орзу қилади Зуҳрахон . Ана ўшанда унинг ғоялари тўла-тўкис амалга ошган бўлади. У шунга қатъий ишонадики, ногирон болалар орасидан ҳам жамиятимизнинг энг ўктам, ажойиб ижодкорлари етишиб чиқади, албатта.

... Бешёғочнинг «Бобур» кўчасида қўлтиқтаёқларига таянган бир аёл кўринади. Такси ҳайдовчилари бу аёлни яхши танишади. Улар орасида ишхонаси остонасига қадар элтиб қўйиб, кира ҳақи олмайдиган мурувватли одамлар ҳам бор. «Азизим» корхонаси, болалар маданият марказини ташкил этишда ақл бовар қилмайдиган ишларни амалга оширди бу аёл. Ҳа, Зуҳрахон Раҳматуллаева янгиланиб бораётган жамиятимизга катта наф келтираётир. Унинг олға босиши, келажаги учун қайғураётир. Ўзига ўхшаган кўнгли ярим, ногирон, аёлларга яшаш-яратиш руҳини сингдирмоқда. Унинг ишлари — ўзига хос жасорат, ўзига хос қаҳрамонлик, албатта.

Дилбар МАҲМУДОВА, Жўра САЪДУЛЛАЕВ.

ТАШАББУСКОРЛИГИНГИЗ ҚАНИ, ҒУРУМСАРОЙЛИКЛАР?

Халқ мулкини қадрламаслик ва лоқайдлик қишлоқдаги йирик спорт мажмуасини аянчли аҳволга солиб қўйди

Бу иншоот Поп туманидаги Ғурумсарой қишлоғини «безаб турибди». Бугун қишлоқ фуқаролари фарзандларига бундан етти-саккиз йил аввал ўз гўшаларида жисмоний тарбия ва спорт ишлари гуллаб-яшнагани, барча шароитларга эга кошонада йирик мусобақалар мунтазам ўтказилганини энтикиб ҳикоя қилиб беришади. Ҳа, Ғурумсаройда чиндан ҳам ҳавас қилса арзигулик иншоот — ажойиб спорт мажмуаси бор эди. Бу ерда ташкил этилган «Ғурумсарой» футбол жамоаси мамлакат чемпионатининг иккинчи лигасида тўп суриб, фахрли ўринларни қўлга киритганди. Уч йил аввал шу жамоа ҳам тарқаб кетди...

Саккиз минг ўринли ўйингоҳ, сузиш ҳавзаси, ёзги курашхона, волейбол, баскетбол, бокс майдончалари бўлган ёпиқ залдан иборат мажмуани сақлаш иқтисодий жиҳатдан заифлашиб қолган «Ғурумсарой» жамоа хўжалигига оғирлик қилгач, у 1996 йилда шу ердаги Аграр тадбиркорлик коллежи ҳисобига бепул ўтказиб берилди. Аслида билим даргоҳи жамоаси худди осмондан тушгандай тасарруфларига ўтган иншоотни кўз қорачиғидай авайлаб-асраши, унинг имкониятлари миқёсида жисмоний тарбия ва спортни жадал ривожлантириши зарур эди. Амалда эса акси бўлди. Шунга қадар анча-мунча бинолари нураб, ишдан чиққан мажмуанинг барбод бўлиши давом этди. Биргина бутун қолган ўйингоҳнинг атрофи девор билан ўраб қўйилгач, талабалардан бошқа ёшларнинг кириши ҳам қийинлашди. Бугун ёпиқ спорт зали, ёзги курашхона, сузиш ҳавзасининг ҳолига маймунлар йиғлаяпти. Миллионлаб маблағ сарфланиб бунёд этилган бу иншоотларнинг деворлари бузилиб, атрофи аҳлатга тўлган. Ёзги курашхонада болалар эмас, мол-қўйлар «кураш тушяпти».

— Эссиз, бу ерга сарфланган маблағлар, — бош чайқади қишлоқ фуқароси Раҳимжон Эргашев. — Қандай ажойиб жой эди-я. Ўзим шу ерда тўп тепиб футболни ўрганганман. «Ғурумсарой» жамоаси таркибида республика биринчиликларида ўйнадим. Эҳ-ҳе, бу ерда қанча ёшлар жисмонан чиниқиб, спортнинг оммавий турлари бўйича совриндор бўлмади, дейсиз. Спорт мажмуаси нега шундай ҳолга тушиб қолганини биласизми? У, аввало, «Ғурумсарой» жамоа хўжалиги, кейинчалик Аграр тадбиркорлик коллежи, қолаверса туман мутасаддиларининг ношудлиги қурбони бўлди. Катта шаҳарларда ҳам камдан-кам учрайдиган бундай кошонани яратиш осонми? Лоақал уни маҳаллий ёшларнинг кўмаги билан ҳашар уюштириб, сақлаб қолса бўларди-ку!

Мухбиримиз бонг уради

Раҳимжоннинг гапида жон бор. Ҳақиқатан ҳам, катта моддий ва маънавий бойлик хор бўлиб ётибди. Модомики, жамоа хўжалигининг кучи етмай қолиб, уни коллеж ихтиёрига берган экан, жуда бўлмаса ҳашар уюштириб, қулаб бораётган деворларни тикласа, сузиш ҳавзасини тозалаб, сувга тўлдирса бўларди-ку! Ёки курашхонани олиб кўрайлик. Ўриндиқлари синиб, беллашув майдончаси ахлатга тўлиб ётган бу жойни аввалги ҳолига келтириш учун катта маблағ талаб этилмайди. Озгина қум, цемент бўлса кифоя. Курашга қизиқадиган ёшларнинг ўзлари уни тартибга келтириб олишади. Бу ерда ташаббус етишмаяпти.

Хўш, мажмуанинг бугунги эгаси — Аграр тадбиркорлик коллежи мутасаддилари нима дейди?

Директорнинг маънавият ва маърифат масалалари бўйича ўринбосари Мўминжон Қодиров:

— Ушбу спорт мажмуининг жамоамиз ихтиёрига берилиши талабаларимиз учун катта имконият эди. Лекин унинг бугунги ҳолати ростдан ҳам ачинарли. Очиғи, қўлимиз қисқалик қилиб, таъмирлаш ишларини амалга оширолмаяпмиз.

— Мана, ўйингоҳнинг атрофини ўраб, уни сақлаб туришнинг иложини топибсизлар, унинг ёнидаги курашхона ва сузиш ҳавзасини ҳам шу усулда тартибга келтириш қийинми? Бундан ташқари, бутун қишлоққа хизмат қилиши мўлжалланган иншоотни сақлаш, таъмирлаш масалаларида туман ҳокимлигидан ёрдам сўралса, улар бирор йўлини топиб беришмасмиди?

— Шундай қилмабмиз...

Ҳа, балли, шундай қилинмади. Бунинг учун озгина ҳафсала, жонкуярлик, муҳими, кўпчиликнинг маблағи эвазига бунёд этилган бойликнинг қадрига етиш талаб этиларди, холос. Попда эса коллеж маъмуриятидан тортиб, «Ғурумсарой» жамоа хўжалиги бошқаруви, М. Умрзоқов номли қишлоқ фуқаролар йиғини, туман ҳокимлигининг жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ва, ниҳоят, ҳокимликда худди шу нарса етишмади. Бўлмаса, шундай кўз олдиларидаги иншоотнинг таназуллига томошабин бўлиб туришармиди?!

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорида қатор вазирликлар, маҳаллий ҳокимлик идоралари, касаба уюшмалари, нодавлат жамғармалар олдига муҳим вазифалар қўйилиб, унда жумладан шундай дейилади: «... ҳар бир туманда қишлоқ спорт-соғломлаштириш клублари ташкил этсинлар, уларнинг фаолиятига спортнинг оммавий, миллий турларини ва халқ ўйинларини кенг жорий қилсинлар». Бу гап айтилганига ҳам салкам бир йил бўляпти. Поп қишлоқларида эса спорт-соғломлаштириш клублари ташкил этиш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш у ёқда турсин, боридан фойдаланишга ҳам панжа орасидан қарашаётганини қандай изоҳлаш мумкин?! Умуман туман раҳбарлари бу ерга келганларида шу аҳволни кўришармикан?!

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Акциядорлик тижорат «Тадбиркор» Банки

акциядорларнинг навбатдаги умумий йиғилиши 2000 йил 15 апрел куни соат 10-00 да Тошкент шаҳри, А. Қаюмов кўчаси, 24 - уйда жойлашган Ўзбекистон Республикаси банклар ассоциацияси мажлислар залида бўлишини маълум қилади.

Умумий йиғилишда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акциядорлар рўйхати 2000 йил 15 март ҳолати бўйича тузилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. *АТ «Тадбиркорбанк»нинг 1999 йилги иш якунлари ҳамда банк фаолиятининг 2000 йилдаги асосий йўналишлари тўғрисида.*
2. *АТ «Тадбиркорбанк»нинг 1999 йил якуний бухгалтерлик балансини, фойда ва зарарлари ҳақидаги ҳисоботни тасдиқлаш.*
3. *1999 йил якуни бўйича фойдани тақсимлаш, фонд ва резервларни ташкил этиш, АТ «Тадбиркорбанк»нинг акциялари бўйича дивидендларни ҳисоблаш ва уларнинг ишлатилиши тўғрисида.*
4. *АТ «Тадбиркорбанк» тафтиш комиссиясининг ҳисоботи.*
5. *Банк низомига киритиладиган ўзгаришлар тўғрисида.*
6. *Банк кенгаши таркибидаги ўзгаришлар тўғрисида.*
7. *АТ «Тадбиркорбанк»нинг 2000 йилги ташқи аудиторини тасдиқлаш тўғрисида.*

Банк акциядорлари ва улар номидан сайланган вакиллар 2000 йил 15 апрел соат 9-00 дан бошлаб юқорида кўрсатилган манзилда рўйхатга олинадилар.

Йиғилишни тайёрлаш бўйича ахборот ва унда кўриладиган ҳужжатлар билан АТ «Тадбиркорбанк»да танишиш мумкин.

Манзил: 700047, Тошкент шаҳри, С. Азимов кўчаси,52. Боғланиш телефони: 133-18-75.

Банк кенгаши.

2607

Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидан рўйхатдан ўтган «Бемалол» масъулияти чекланган жамияти тугатилади. ОКПО коди 16081749. Барча даъво ва талаблар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳар, А. Икромов тумани, Атоий 4 тор кўчаси, 12 уй.

1984 йилда Тошкент Медицина Педиатрия (САМПИ) институтини битирган собиқ талабалар 25 март соат 10.00 да 1-лекция залида йиғиладилар. Ташкилий қўмита. тел.: 77-27-02, 63-27-18.

40-сонли Чимбой автокорхонасининг ЛАЗ-695 маркали давлат белгиси № 31-11 КПН бўлган автобусга Ўзбекистон Автомобил ва дарё транспорти агентлиги томонидан берилган ППП № 0043861 шаҳар атрофида ва МПП № 0043867 шаҳарлараро йўловчилар ташиш ҳуқуқини берувчи карточкалар йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

BUREAU OF EDUCATIONAL AND CULTURAL AFFAIRS
UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE

JUNIOR FACULTY DEVELOPMENT PROGRAM

A program for university instructors to experience teaching practices and curriculum development at universities in the United States. JFDP Fellows observe courses at leading U.S. universities, participate in professional conferences and seminars, and undergo practical training in their field of study before returning to their home countries at the conclusion of the program.

Administered in the United States by

AMERICAN COUNCILS FOR INTERNATIONAL EDUCATION: ACTR/ACCELS

DEADLINE FOR APPLICATION: 17.00, FRIDAY MARCH 31, 2000.

Bereau of Educational and Cultural Affairs

AMERICAN COUNCILS FOR INTERNATIONAL EDUCATION ACTR·ACCELS

APPLICATIONS ARE FREE OF CHARGE AND MAY BE DUPLICATED

ТАЪЛИМ ВА МАДАНИЯТ БЎЛИМИ АҚШ ДАВЛАТ ДЕПАРТАМЕНТИ

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ МУАЛЛИМЛАРИ УЧУН МАЛАКА ОШИРИШ ДАСТУРИ

Ушбу дастур олий ўқув юрти муаллимларининг Америка университетларида ўқитиш тажрибаларини орттириш ва ўқув дастурларини ишлаш учун мўлжалланган. Ғолиблар АҚШнинг илғор университетларида бўладиган лекцияларда қатнашадилар. Шунингдек улар ўз касблари бўйича конференция ва семинарларда қатнашиш ва Ўзбекистонга қайтиш олдидан ўз таълим соҳаларида амалий малака ошириш имкониятига эга бўладилар.

Ушбу Дастур АҚШдаги

Халқаро таълим бўйича Америка Кенгаши томонидан бошқарилади

ТЎЛДИРИЛГАН АНКЕТАЛАР 2000 ЙИЛ 31 МАРТ СОАТ 17.00 гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Қўшимча маълумотлар учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин:
Тошкент шаҳри, Конституция кўчаси, 68.
Тел,: 152-12-81, 152-12-86, 152-33-84.

АНКЕТАЛАР БЕПУЛ ТАРҚАТИЛАДИ

2601

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги раҳбарияти ва жамоаси Фуқаро муҳофазаси институти бошлиғи Турсунбой Тўйчиевга волидаи муҳтарамаси **ҲАЛИМА аянинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзтелерадиокомпанияси жамоаси меҳнат фахрийси, Республика радиосининг диктори **Баҳрихон СОАТҚУЛОВАнинг** вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси жамоаси қўмита Бош бошқармасининг бошлиғи **Искандар АБДУРАСУЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси марказий кенгаши, жамғарманинг Қорақалпоғистон Республикаси бўлими Кенгаши раиси Жалел Муятдиновга волидаи муҳтарамаси **Анжим ая ДОВУЛБОЕВАнинг** вафоти муносабати билан таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасининг Наманган вилоят ҳудудий бошқармаси жамоаси қўмита Бош бошқармасининг бошлиғи **Искандар АБДУРАСУЛОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси жамоаси академия ҳисоб-китоб бўлимининг бошлиғи Умида Юсуповага оналари **Қумри ЮСУПОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзмашсавдо» АЖ жамоаси Собит Мираюбовга невараси **ДИЛАФРУЗнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 196. 27017 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — М. Ботиров.
Навбатчи — О. Ражабов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 *Босишга топширилди: 20.30* 1 2 3 4 5 6